VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XV. ÉVFOLYAM 14. SZÁM. ÁRA: 60 FILLÉR 1973. SZEPTEMBER 27.

Start a mozgalmi munkában

Alapvető politikai célkitűzéseink

Elkészült a KISZ-szervezet ez évi munkaterve. A mozgalmi tevékenységünket meghatározó tervezet egyik alapgondolata — KISZ-szervezetünk politikai munkáját komplexen kell értelmeznünk. Nincs mereven szétválasztható politikai, tanulmányi, kulturális stb. feladatunk, hanem alapvető politikai célkitűzéseink elérését célozzuk direkt vagy kevésbé direkt formában, eltérő eszközökkel.

Egyetemünk KISZ-szervezetének első számú politikai feladata az egyetemi szakmai-tanulmányi munka, a szakemberképzés segítése. A kitűzött feladat megvalósítása érdekében támogatni kell az egyetem vezetésének a tanulmányi fegyelem, a követelmények reális emelésére irányuló szándékát. Minden szinten szakítanunk kell azzal a hamis „érdekvédelmi" funkcióval, mely szerint „megvédjük" az órákra hanyagságból vagy vagánységból nem készülő, nem járó társainkat a következményektől. Segítenünk kell az önképzés, a TDK-mozgalom fellendítésére, a közgazdász szakma ismertetésére, propagálására irányuló törekvéseket. Az oktatás során felmerülő problémákat folyamatosan jelentenünk kell, hogy azok még az „elmérgesedés" előtt megoldódhassanak.

Egyik alapvető feladatunk a legjobb fiatalok párttaggá nevelése. A pártépítésnek az alapszervezetben szisztematikus tevékenységnek kell lennie, a hallgatói pártcsoportok szerepe a jövőben is jelentős kell, hogy legyen mozgalmi munkánkban.

Célkitűzéseink elérése érdekében határozott lépéseket kell tennünk tagságunk szervezeti fegyelmének, politikai egységének megszilárdítása érdekében. A passzívak, közömbösek magunk mellé állítása offenzivitást igényel. Céljaink elérése érdekében az idén is meg kell szervezni és lebonyolítani a már korábban bevált akciókat rendezvényeket mint a politikai staféta, pol. táborok, vezetőképzés, küldöttértekezletek, választások, ünnepségek, SG táborok, TDK-konferencia stb. Sor kerül néhány új, illetve most aktuális rendezvény, munkaforma kipróbálására is. Az idén vezetjük be először kísérleti jelleggel az ipari karon a tanszéki érdekképviseletet, beindítjuk a politikai alapképzést, megszervezzük a KEN-t (Közgazdász Egyetemi Napokat) és a 25 éves Népi Együttes gálaestjét.

Új tanév – részben új munkaterv

A március végén megválasztott új ált. kari vezetőség éppen csak nekiláthatott a küldöttértekezleten hozott határozatok megvalósításához, amikor közbeszólt a nyár. Most az új tanév elején a vezetőség mér kidolgozta ez évi munkatervét. Az új tervekről kérdeztem Csáky Györgyöt, az ált. kari titkárt.

— *Milyen feladataink lesznek tanulmányi téren?*

— Ismét tervezzük a tanulmányi értékelés következetes végrehajtását. Ez a múlt évben befulladt, pedig szükség lenne rá. Most újra nekilátunk. Létrehoztunk egy bizottságot, amelyik a tanárképzés reformjával foglalkozik. A TDK-munka javítása érdekében kérni akartuk, hogy nagyobb óraszámban több alternatív lehetőséget biztosítsanak. Ezzel kapcsolatban még mielőtt szólhattunk volna, történt intézkedés.

— *Tavaly határozatot hoztunk politikai sorozatok indításáról is. Lesznek?*

— Rendszeres belpolitikai tájékoztatókat szervezünk, és indítunk egy párttörténeti sorozatot a második félévben. Javítani akarjuk a szakklubok munkáját, és a tavalyinál felkészültebben, jobban megszervezni a tavaszi pol-tábort.

— *Mi került megvalósításra a régi tervek közül?*

— Beindult már és működik a II. éves instruktor rendszer. A múlt héten volt egy klubtalálkozónk, ahol bemutattuk a kari vezetőséget az ált. karos másodéveseknek, és ismerkedést tartottunk. A II. éves instruktor rendszer elsősorban szakmai téren segíti őket az eligazodásban, de mozgalmi szempontból is hasznos, mert a szakosodás miatt új alapszervek jönnek létre és a választásokat csak a koncentrált után, október elején lehet lebonyolítani.

— *Mire jutottak a funkcionális alapszervek létrehozására vonatkozó javaslattal?*

— A vita még nem dőlt el. Sokat foglalkoztunk a kérdéssel Salgóbányán is. Új ötletek merültek fel, pl. a tanyasi iskolák patronálása. Érdekes feladat lenne, de a kivitelezése számos problémát vet fel. Máskülönben, attól tartok, nem lenne megoldás, ha egy-egy funkcionális alapszervben összegyűjtenék a tenni vágyó tagokat, mert ezzel az amúgy is passzívak teljesen mozgatóerő nélkül maradnának. Csupán néhány ún. „kirakat" alapszerv jönne létre.

— *A karon lesznek választások?*

— Októberben — előreláthatólag 24-én — nem „választó" küldöttértekezletet tartunk, hiszen a kari vezetőség mandátuma 1 évre szól.

Különben személyi változások már történtek. A végzős Kun András helyett Kramár László (II. ng.) látja el az agit. propos teendőket, és a szervező titkári posztra is új ember kerül.

— *Még egy utolsó kérdés: mik a legközelebbi programok?*

— Szeptember 23-án kari kirándulás.

A szüret még bizonytalan. Október második hétvégén lesz, ha kapunk választ Tolcsváról.

Október végén pedig küldöttértekezlet.

(Béki)

A lakásért

12-en szerződtek

Mi lehet egyik *legfőbb gondja 12 fiatal oktatónak* egyetemünkön manapság? *Természetesen a lakásépítés.*

És milyen gazdasági problémák foglalkoztatnak egy építőipari vállalatot Tatabányán?

Többek között olyanok, mint: *raktárgazdálkodás, szállítási feladat programozása, tmk-szervezés, termelési függvény meghatározása, ipari tevékenység szervezése, valamint a szakember-utánpótlás biztosítása.*

Mi sem egyszerűbb, mint kapcsolatot teremteni a két fél között és megy minden, mint a karikacsapás.

Körülbelül ez a *lényege annak a szocialista szerződéstervezetnek, amelyet az oktatói KISZ-alapszervezet, valamint a tatabányai illetőségű KOMÉP vállalat készül a napokban megkötni.*

A szerződéstervezetben a következők foglaltatnak:

Az MKKE oktatói *KISZ-alapszervezete vállalja,* hogy a KOMÉP vállalat részére:

— *szakmai kérdésekben konzultációt biztosít;*
— *módszertani jellegű segítséget nyújt a vállalat gazdasági tevékenységéhez* a fent említett konkrét témákban;
— *konzultációkkal támogatja a vállalat azon dolgozóit, akik közgazdasági továbbképzésben vesznek részt;*
— *segítséget nyújt ahhoz, hogy a Komárom megyei illetőségű hallgatók kapcsolatba kerüljenek a vállalattal* (ráadásul nem is járnak rosszul az illetők!!!);
— a vállalat KISZ-szervezetével közös megmozdulásokat, programokat szervez.

Ezzel szemben *a KOMÉP vállalat:*

— Építőipari kapacitást *biztosít egy 12 lakásból álló háromszintes lakóépület panelelemekből való összeszereléséhez;*
— *segítséget nyújt a különféle szakipari munkákhoz.*

— *Mi a jelentősége ennek a szerződésnek?* — kérdezem *Kazár Pétertől,* a „tizenkettek" egyikétől.

— Számunkra elsősorban az, hogy *megbízható, állami cégtől kapunk építőipari kapacitást, szakipari munkát.* Itt Pesten a nagyobb vállalatok nem foglalkoznak ilyen jellegű kisebb építkezésekkel, a különböző szövetkezetek, és pláne maszekok után járni egyrészt fáradságos, másrészt néha eléggé kockázatos dolog is. *A KOMÉP, mint nagyvállalat sok mindent az anyagbeszerzéstől kezdve a szállításig stb. jóval könnyebben el tud intézni, mint mi.* A vállalat embereinek szakértelme, és személyes segítő készsége már most nagyon sokat jelent nekünk. *Külön szeretném kiemelni Gáti Jenő* elvtárs — a vállalat gazdasági igazgatója segítségét, mert ő tette lehetővé a vállalat részéről az építés ügyét, nélküle eszünkbe sem jutott volna ez a lehetőség. Sokat köszönhetünk *Perneczki László* tervezési csoportvezetőnek, aki a műszaki tervezés, az építés műszaki megalapozása terén segített sokat. *Nika Miklós* elvtársnak, az előkészítő osztály vezetőjének, valamint *Pákozdi Kálmánnak,* aki az összekötőnk a KISZ-szervezet felé.

Remélem, mi is hatékonyan tudjuk segíteni a vállalat gazdasági munkáját.

A szocialista szerződés védnökének egyébként Berend T. Iván elvtársat, egyetemünk rektorát kértük fel.

S. I.

Tiltakozzunk!

A nagygyűlés vendégei: Magyarországon tanuló diákok, oktatók, kommunisták

Chilei nagygyűlés az aulában

— *Mindent elkövetünk annak érdekében, hogy betartsuk a játékszabályokat, a kialakult hagyományokat, törvényes keretek között szerezzük meg a szükséges mandátumokat. Ha azonban a reakció erőszakhoz folyamodik, forradalmi erőszakkal válaszolunk!* — jelentette ki Chile magyarországi nagykövete március közepén az aulában megtartott szolidaritási nagygyűlésen.

A reakció erőszakos fellépése, sajnos, bekövetkezett. Chilében tombol a fehérterror. A forradalmi erők elkeseredett harcával szolidaritást vállalván a junta törvénytelen és embertelen cselekedetei elleni tiltakozásra gyűltünk újra össze 14-én. Elkeseredett emberek töltötték be a teret, az újság, a rádió és a televízió híreinek feszültsége nehezedett az aulára. A Guantanamera, We shall overcome és a Venceremos nem fiatalos lelkesedéssel, inkább elfogódottan kelt szárnyra. Mindenki egyre gondolt: Allende elnök halálára. Vajon mi következhet még?!

Tarcsi Gyula bevezető megemlékezése után *Washington Leon,* a Magyarországon tanuló chilei diákok vezetője lépett a mikrofon mögé. A sokáig úszó köszöntő tapsvihar után a Chilében lezajló legújabb eseményekről, a helyzet tényleges állásáról beszélt nekünk, hangja tele volt bizakodással, reménnyel:

— *A Népi Egység erőinek esélyük van a győzelemre! A junta a legalapvetőbb feladatokat sem tudja megoldani, amit nem palástolhat sokáig.*

A katonai kormány nemzetközi diplomáciai bojkottálására hivatkozva megállapította: senki sem tárgyalhat a törvényes kormány elnökének véres kezű gyilkosaival, a puccsisták képviselőivel. Beszéde után Orosz Éva olvasta fel a nagykövetségre küldendő tiltakozó táviratot:

„Megrendüléssel és felháborodással értesültünk arról, hogy a fasiszta katonai puccs megdöntötte Chile törvényes kormányát, és kegyetlenséggel meggyilkolta dr. Salvador Allende köztársasági elnököt.

A Népi Egységnek, Chile népének brutális lerohanása támadás az egész egyetemes emberi haladás, támadás mindnyájunk ellen. A harc még nem dőlt el. Meggyőződésünk, hogy a nemzetközi imperializmus és a belső reakció semmilyen mesterkedése nem tértheti el Chile népét a haladás útjáról. Minden támogatásunk és szolidaritásunk a fasisztákkal szembeszálló munkásoké, haladó erőké.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatói, oktatói, dolgozói."

A nagygyűlést az Internacionálé zárta le.

Még aznap délután felháborodással olvastam az Esti Hírlap tudósítását, amely szerint Brazília és Uruguay elismerte a juntát. Mégis vannak tehát kormányok, amelyek rokonszenveznek a puccscsal hatalomra került fasisztákkal. Ez a diplomáciai lépés megbélyegzi ezeket a kormányokat, amelyek eddig is nyíltan szembeszálltak minden haladó megmozdulással.

És ahogy hallgatom a híreket, újra a zsúfolásig telt aula, a tiltakozó nagygyűlés jut eszembe: tiltakozzunk a chilei hatalombitorló katonák alkotmánytiprása és vérengzése ellen!

— dobos —

Szolidaritás

A KISZ Központi Bizottság Egyetemi és Főiskolai Tanácsának Elnöksége mai ülésén összegezte az ország felsőoktatási intézményeiben az elmúlt napokban kibontakozott chilei szolidaritási megmozdulásokat.

Diákok tízezrei ítélték el felháborodottan az alkotmány lábbal tiprását, Allende elnök meggyilkolását, kommunisták és hazafiak lemészárlását, a nyílt ellenforradalmi terrort.

A KISZ Központi Bizottság Egyetemi és Főiskolai Tanácsa valamennyi magyar egyetemista és főiskolás eddigi tiltakozására támaszkodva szolidaritását fejezi ki a társadalmi haladásért, hősiesen harcoló chilei néppel.

Budapest, 1973. szeptember 18.
KISZ Központi Bizottság Egyetemi és Főiskolai Tanácsa

Ma már a békét építeni kell

A VIII. magyar békekongresszus alkalmából *az Elnöki Tanács kitüntetéseket adományozott békemozgalmunkban legeredményesebb munkát végzett aktivistáinak.*

Dr. Simai Mihály egyetemi tanár, a világgazdaságtan tanszék oktatója az Országos Béketanács alelnöke, *a Munka Érdemrend arany fokozatát kapta.*

Kitüntetése alkalmából rövid beszélgetést folytattunk Simai elvtárssal eddigi munkájáról, és feladatairól.

— *Hogyan kezdődött békemozgalmi tevékenysége?*

— 1949-ben — egy évvel a magyar békemozgalom megalakulása után —, a DISZ felkérésére kapcsolódtam a munkába, mint az ifjúság, az egyetemi ifjúság képviselője.

— *Milyen területen kezdett dolgozni?*

— Nemzetközi ügyekkel foglalkoztam. Mikor oktató lettem, sok helyen megfordultam az országban, béketalálkozókon vettem részt, előadásokat tartottam. Majd a hazánkba látogató külföldieket kalauzoltam, megismertettem velük az országot. Később aktívabban kezdtem dolgozni. Nemzetközi rendezvényeken vettem részt, a békemozgalom válsághelyeire utaztam, ahol harci cselekmények is folytak. Vérplazmát, takarót szállítottunk és nemegyszer morális segítséget is nyújtottunk.

— *Melyek a soron következő feladatok a moszkvai nemzetközi békekongresszuson?*

— Mindenekelőtt munkánk már nem egyszerűen a béke védelme, és ennek szilárdítása, ma már a békét építeni kell, figyelve a nemzetközi helyzet rezdüléseire. Ezzel a gondolattal készülünk a moszkvai kongresszusra.

— Gratulálunk a kitüntetéshez, és további eredményes munkát kívánunk Simai elvtársnak.

Schuszter

Start a mozgalmi munkában

Elkezdődtek a választások az ipari karon

Karunkon, hasonlóan a többi karhoz az áprilisi küldöttértekezletet megelőzően zajlottak le az alapszervezeti választások. A mostani, szeptember végi, október eleji választásokat nem a márciusi választások megalapozatlansága, az akkor megválasztott vezetők alkalmatlansága tette szükségessé, hanem az új alapszervezetek megalakulása. Karunkon jelenleg 24 alapszervezet dolgozik, illetve van alakulófélben. Ezek közül 10 az új alapszervezet.

Egyetemünk szakképzési struktúrájából következően másodéven teljesen új csoportok jöttek létre, s a szakágazatosítás következményeként harmadéven az ipar szakos csoportok összetétele is megváltozott. Ez maga után vonta a KISZ-alapszervezetek megszervezését, illetve újraszervezését.

Harmadéveseink jelentős részének immár a harmadik új közösségbe kell beilleszkedniük egyetemi tanulmányaik alatt, újra végig kell menniük a közösségalakulás minden egyes lépcsőfokán. Ezt külső adottságként, tényként kell elfogadnunk, és az adott feltételrendszerben kell minél tartalmasabb politikai nevelőmunkát végeznünk.

Mennyivel könnyebb lenne a helyzetünk, ha megnövekedett feladatainkat, melyet a KISZ-bizottság tűzött ki az egyetem KISZ-szervezete elé most elfogadott éves munkatervében, már összeszokott, jó közösségeken belül, kipróbált, bevált alapszervezeti vezetők irányításával oldhatnánk meg. De kár lenne erről most ábrándozni.

Világosan kell látnunk, hogy a közösségek kialakítását, a vezetők kinevelését a konkrét feladatok megoldásával párhuzamosan, sőt azon keresztül kell végeznünk.

Kari vezetőségünk még a salgóbányai táborban áttekintette a másod- és harmadéves csoportok helyzetét. Megállapítottuk, hogy a harmadéves iparos alapszervezetekben már szeptemberben reális alapja van a vezetőségválasztásnak, hiszen a tavalyi csoportok magjai megmaradtak, a tagok viszonylag jól ismerik egymást, a volt KISZ-vezetők mögött egy-kétéves egyetemi KISZ-munka áll.

A választások előkészítésével alapszervezetenként egy-egy kari vezetőségi illetve KISZ-bizottsági tagot bíztunk meg. Feladatuk a régi alapszervi vezetőkkel, a csoportokba bekerült új emberekkel való elbeszélgetés, és ezek alapján javaslattétel az alapszervezetek vezetőségére, illetve magának a vezetőségválasztó taggyűlésnek a levezetése. A választásokat szeptember 28-ig kell lebonyolítani.

Természetesen nem minden alapszervezetben egyforma a helyzet, de úgy érezzük, komolyabb gondjaink csak a tervező-elemző csoportnál lesznek, ahova hat tavalyi csoportból kerültek emberek, s köztük egyetlen volt alapszervezeti KISZ-vezető sincsen. Számukra még egy héttel meghosszabbítottuk az egymás megismerésére, a választás alaposabb előkészítésére szolgáló időt.

Másodéven majdnem az első évhez hasonló helyzettel állunk szemben. Bár első évf.-felelősünk és segítőtársai, a tavalyi instruktorok több lényeges szempontot figyelembe vettek a csoportok kialakításánál, (pl. előző évben ki melyik csoportban volt, jövőre mely szakágazatot választaná), az emberek kevéssé ismerik egymást. Erről volt alkalmunk megbizonyosodni.

Másodéveseink fogadására szintén már Salgóbányán elkezdtük a felkészülést. Felkértük a tavalyi ipar II/3. alapszervezetet egy szeptember 9-én lebonyolítandó akadályverseny megszervezésére — másodéveseink számára. De annak ellenére, hogy csaknem minden érdekelt beiratkozáskor kézhez kapta a meghívót, kb. csak 15%-uk vett részt a kiránduláson, mely jól szervezett volt és a résztvevők is egyértelműen jónak ítéltek meg. Jól éreztük magunkat, de célunkat — a csoporttagok megismertetését egymással — nem értük el.

A további feladatok a kari vezetőség tagjaira várnak, akik elvállalták egy-egy másodéves csoport patronálását. Jelenleg ők szervezik a csoportok részére a csoportösszejöveteleket, kirándulásokat. (Természetesen az a tény, hogy csaknem mindenki más tárgyból koncentrál, munkánkat jelentősen megnehezíti.) Szeretnénk, ha az alapszervezeti választások időpontjáig (október 8—13.) a csoporttagok kisé megismernék egymást, hogy valamiféle alapja létrejöjjön a közösségnek. Nem titkolt szándékunk elősegíteni, hogy ezeken az összejöveteleken, beszélgetéseken már kialakuljon az emberekben, kit fogadnának el legszívesebben vezetőiknek, kit tartanak arra a legalkalmasabbnak.

Természetesen beszélgetünk a volt elsős évfolyamvezetőség tagjaival és a volt instruktorokkal is, és e véleményekkel, javaslatokkal is segítjük megalapozottabbá tenni a választásokat, és megkönnyíteni az embereknek a döntést.

Lehet, hogy sokan túl korainak tartják a választások időpontját, de véleményünk szerint választott vezetőség nélkül az alapszervezetek komoly, tartalmas munkát végezni nem tudnak.

Alapszervezeteinkre ez évben váró feladatok nehezek, megoldásukhoz komoly erőfeszítésekre van szükség. A félévből még hátralevő idő már nem sok.

Rácz Ágnes

Készülődés a választásra

Megkezdődött az I. évfolyamon is a vezetőségi választások előkészítése. Az alapszerveknél már befejeződtek a jelölő gyűlések. Az elmúlt néhány hét azonban csak egymás felületes megismerésére adott lehetőséget, ezért volt igen hasznos az, hogy a jelölő gyűléseken a tagok még a jelölés előtt beszámoltak eddigi KISZ-munkájukról.

A következő lépés, hogy az október 3—10. között sorra kerülő alapszervi vezetőségi választások során megválasztott titkárok, agit.prop.-titkárok, szervező titkárok, valamint minden alapszerv részéről 1—1 küldött az október 20. körül megrendezésre kerülő évfolyam-vezetőségi választáson maguk közül megválasszák a kilenc tagú évfolyamvezetőséget. A választás nyiltságára való tekintettel minden érdeklődő részt vehet, de szavazati joggal csak a küldöttek és az alapszervi vezetőségi tagok rendelkeznek.

A KISZ-szel szemben is növekedtek a társadalom és a fiatalság igényei. Továbbfejlődésének alapvető feltétele, hogy jobban kidomborodjék a politikai, kommunista jellegének elsődlegessége, és az, hogy segítse a szakemberképzést. A KISZ a párt utánpótlása. Feladatunk tehát, hogy minél szorosabb kapcsolatba kerüljünk a párttal. „A KISZ törekedjék arra, hogy a szocializmus építésére mozgósítsa a fiatalokat, kezdeményező szerepet vállaljon az ifjúsági munkájának, művelődésének, kulturális és sportéletének szervezésében, anyagi, szociális helyzetének javításában." (Kádár János az MSZMP X. kongreszusán elhangzott felszólalásából).

S hogy ennek a nem kis feladatnak kellőképpen eleget tudjunk tenni, igen fontos követelmény, hogy már az alapszervekbe is az arra legmegfelelőbb tagok kerüljenek a vezetőségbe.

— uszta —

Kari szervezésű politikai képzés

Tevékenységünket az 1973-as kari és egyetemi küldöttértekezlet határozatai alapján kívánjuk végezni. Így továbbra is az alapszervezetekben folyó munka segítése, irányítása áll a kari vezetés munkájának előterében. Kari szintű akcióink csak segítői az alapszervezetekben folyó munkának. Ennek megfelelően a kari vezetőség munkájának állandó javítása közben továbbra is az alapszervezetek és az alapszervezeti vezetőségek munkájának javítását tartjuk a legfontosabb feladatunknak. Alapszervezeti és kari szinten is kiemelt feladatként kezeljük a szakmai-tanulmányi és politikai munkát; ebben az évben elsősorban e két területen kívánunk előrelépni.

Az alapszervezeti munka összefogására, segítésére, és irányítására továbbra is minden alapszervezethez egy-egy kari vezetőségi tag instruktort rendelünk.

Az alapszervezeti agit.-prop. munka javítását szolgálja az agit.-prop.-os reszortértekezletek színvonalának emelése is. Ez a kari agit.-prop.-titkáron kívül — elsősorban az alapszervezeti agit.-prop.-titkárokon múlik. El kell érni, hogy a reszortosok egyrészt jobban ismerjék saját alapszervezetük politikai fejlettségét s ebből következőleg saját feladataikat és lehetőségeiket, másrészt jobban figyelembe vegyék egymás tapasztalatait, megbeszéljék egymással problémáikat. Az alapszervezeteknek ez évben is rendelkezésére bocsátjuk ajánlott vitatémáink jegyzékét s minden témához ajánlunk előadót is. Szeretnénk elérni. hogy minden alapszervezet félévenként két politikai tárgyú foglakozást szervezzen. Az önként jelentkezők részére külön kari szervezésű politikai képzést indítunk. Ennek témája „Szocialista államelmélet, szocialista demokrácia". A pol. képzésben részt vevők automatikusan jogot nyernek a második félév elején megrendezendő politikai táborban való részvételre is.

Fontos feladatnak tartjuk a kari pártszervezettel és különösen a HPCS-vel való rendszeres kapcsolattartást és együttes munkát. Így idén az eddiginél nagyobb mértékben kívánunk mozgósítani a nyílt pártnapokra és hozzájárulunk a HPCS által szervezett pártépítési tájékoztatók és a kari „Fórum" megszervezéséhez.

A tanulmányi felelőssel együtt interpellációs napot rendezünk a karon tanító legjelentősebb tanszékek képviselőivel.

A szakmai-tanulmányi munka. E téren *elsőrendű törekvésünk a tanulmányi fegyelem* megerősítése. Ennek érdekében tanulmányi versenyt hirdetünk az alapszervezetek között, felkérjük a tanszékeket egyéni tanulmányi versenyek meghirdetésére, s a tanulmányi fegyelmet messzemenően figyelembe vesszük az ösztöndíjak odaítélésénél is. Ösztönözzük a TDkörök megalakulását és munkáját. Ennek érdekében kari TDK-felelőst jelöltünk ki. Népszerűsíteni kívánjuk a TDK-munkákat, ezzel is fokozva íróik erkölcsi elismerését.

Erősítjük a tanszékekkel való kapcsolatot is. Ennek alapvetően két formáját kívánjuk kialakítani. Egyrészt szorosabbra fűzzük a szakvezetőségek és a tanszékek közötti kapcsolatot, másrészt el akarjuk érni, hogy az alapszervezeti tanulmányi felelősök is rendszeresen tartsanak kapcsolatot szak- és szakágazatvezető tanszékükkel.

Hatványozottan kívánunk segítséget nyújtani alsóbbéveseknek. Ezek közül az SG munkájában való további részvételen kívül az I. évesek nyelvi patronálását tartjuk a legfontosabbnak.

Fegyelmi határozat

Szigorú megrovás fegyelmi büntetést adott Flóris Tibornak az egyetem KISZ-szervezetének végrehajtó bizottsága. Indoklás: Flóris Tibort, amikor kari KISZ-titkárnak jelölték a pártvezetőség és a KISZ különböző fórumai is figyelmeztették, hogy tanulmányi munkáján és eredményein komoly mértékben javítania kell. Ezek után félév közben tanulmányi kötelezettségeit nem kellő színvonalon látta el, órákról indokolatlanul hiányzott, amiért év közben többször figyelmeztettük. Fél év végén két nyelvből nem kapott aláírást, valamint hanyag munkája következtében statisztikából többszöri utóvizsgán sem ment át. Jelenleg évismétlő. Flóris Tibor félrevezetett bennünket, nem mondta meg, hogy nyelvekből utóvizsgái vannak. Az utolsó statisztika-utóvizsga után többek között kari vezetőségi ülésen is azt állította, hogy sikerült levizsgáznia, s a félévet befejezte.

Tanulmányi tevékenységét, megengedhetetlen magatartásának tényeit súlyosbítja az, hogy felelős KISZ-funkciót töltött be. Mint kari titkárnak sokkal nagyobb volt a felelőssége tanulmányi munkája terén is. Ezekkel a tényekkel komoly kárt okozott a kari és egyetemi KISZ-szervezetnek. A fentiekkel a működési rendben foglaltaknak megfelelően kimerítette a szigorú megrovás fegyelmi fokozatot.

A vb a kari titkári funkcióból szigorú megrovás fegyelmi fokozat mellett felmenti. A KISZ-bizottság a határozatot megerősítette, jóváhagyta, s felmentette vb és bizottsági tagsága alól.

Az új kari titkárt az októberi küldöttértekezlet választja meg, a titkári teendőket addig a vb megbízásából Gyarmati István látja el.

IV. angol—magyar közgazdász-kollokvium

A Kulturális Kapcsolatok Intézetének és Nagy-Britannia Kelet-Európai Kapcsolatok Intézetének rendezésében a napokban került sor a IV. angol—magyar közgazdász kollokviumra. A többnapos tanácskozáson megtárgyalták a két országot közösen érintő problémákat. Az őszinte baráti légkörben lezajlott tanácskozáson a résztvevők megismerkedtek országunk gazdaságának és közgazdászképzésének helyzetével, és foglalkoztak a további együttműködés lehetőségeivel.

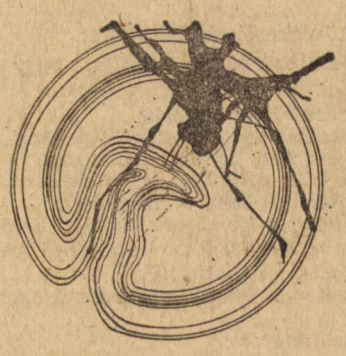

Munkatervkészítés előtt

VITÁINKRÓL

Közös cselekvésünk alapja az akarati egység; ennek az egységnek először elvi alapon kell létrejönni; megteremtésének eszköze a vita. Csak ebben születhet meg a közös cselekvésre sarkalló egység. Nincs az a forma vagy tekintély, amely a vitát presszióval helyettesíthetné, és nincs az a közös cselekvés, amely a kudarc veszélye nélkül lemondhat az elvi egységről.

Átmeneti társadalomban élünk, ahol az emberek köznapi tudatában ekletikusan keveredtek a különböző eszmei elemek. A tudomány, amelyet elsajátítunk állandó változásban van, viták színtere. A mozgalomnak, amelynek tagjai vagyunk formailag, módszerekben és elvekben fejlődnie kell és szükség van az egységre — a vitára.

A mindennapok igénylik a vitát.

A vitakedv az intézményben, szervezetben élők közérzetét is tükrözi: megmutatja tagjai hajlandóságát arra, hogy mennyire készek gondolataikkal hozzájárulni a közös ügyek megoldásához.

Sokszor viszont azt tapasztaljuk, hogy akik közös cselekvésre szánták el magukat éppen mikor már a tetteken a sor, kezdenek elvi vität alapkérdésekről, holott ekkor már a megvalósítás módjáról is dönteni kellett volna.

Vannak olyan kérdések, amelyekről egy bizonyos ponton túl már nem szabad vitatkoznunk. A KISZ-tagfelvétellel egy sor kérdőjel helyére pont került és a párttaggá válás után a vitás kérdések köre megint szűkül. Egy szervezeten belül nincs helye a célokat megkérdőjelező vitának. Az úgynevezett alapkérdésekről nem vitatkozhatunk — illetőleg az ezek felett folytatott vitáink egész más kategóriába tartoznak. Az álláspontok mögött érdekek állnak és nekünk mindig tudnunk kell, hogy az, akivel vitatkozunk alapvetően azonos vagy különböző érdekek, célok érdekében száll síkra.

Az örök vitázókkal folytatott párbeszédekkel is fel kell hagyni, hiszen a vitának, ha nem a cselekvést szolgálja, nincs értelme. Gyakran találkozunk olyanokkal, akik kibeszélik magukból a tetteket és egyúttal nagy hangjukkal elrettentenek másokat a vitától.

A valóság új helyzeteket szül, nekünk pedig ehhez kell idomulnunk tevékenységünkben. Ezek tudatában kell folytatnunk szervezeten belüli vitáinkat nem az alapkérdésekről, hanem az alapkérlésekből adódó feladatokról, felelősséggel kérdezve és a kérdést megillető felelősséggel döntve a valóság elmélyült gondos, marxista elemzésével, és az új helyzet jelemzőinek igényes vitában való tisztázásával.

Viszont mindennapi feladataink jelentős része olyan, amit meg kell vitatni. Közös nevezőre kell jutnunk a világ és közvetlen környezetünk eseményeinek értékelését, az ezekből ránk háruló feladatokat és ezek megvalósítási módját illetően.

CSELEKVÉSÜNK

Miután a vita végére pontot tettünk mindenkinek egységben kell cselekednie. Ez jelenti vitáink létjogosultságát és e nélkül értelmüket vesztik. Céljaink érdekében a közösen meghatározott módon cselekednünk kell. De mi a biztosítéka, hogy olyan kérdésekben, mint például a tanulmányi fegyelem vagy az igényesebb tudományos tevékenység hatni tudunk egymásra, mi akik csak 10—15 szeminárium erejéig vagyunk együtt. Közös programokon, politikai táborokban, társadalmi munkákon, vitákban teremthetjük meg ezt a biztosítékot, megismerve egymást, lelkiismeretesebben értelmezve a másik mondanivalóját, a csoportban jobban támaszkodva egymásra, lassanként, esetleg még közösséggé is alakulva.

A szervezőknek alaposan át kell gondolniuk e programokat: céljukat, tartalmukat, megvalósításukat mozzanatról mozzanatra.

Nem szabad félni attól, hogy megfelelő formában pártos politikai töltést adjunk akár csak egy kirándulásnak is, mert ez közös platformra hozza az egy helyre tartozókat és vitákat provokál az egyet nem értőkkel.

Az egyetemi vetélkedő utáni játékot, egy-egy pol. tábori vagy klubvität követően más vonatkozásban is közösséget éreztem a résztvevőkkel, megvolt a miértje annak, hogy meghallgassuk egymás véleményét más kérdésekben is. Különösen jelentős ez egy-egy csoport esetében. Ez teremti meg az alapját annak, hogy a szocialista szakemberképzés segítéséhez tartozó olyan fontos kérdésekben, mint pl. a tanulmányi fegyelem tudjunk hatni egymásra. Az egymásra hatás ez esetben azonos formákat feltételez és ennek kialakításához közös tevékenységre van szükség.

Munkatervkészítéskor a vitákat nem az alapcéloktól és alapformáktól kell kezdeni, hanem konkrét akciókon és munkamódszereken kell törnünk a fejünket.

Az ilyen tevékenységek sikeres megszervezése hosszú időt és nagy energiát igényel, de az egyetlen útja annak, hogy a tudatformálás, a közösséggé alakulás és végső soron a szocialista szakemberképzés segítése területén eredményeket érjünk el.

Vincze Gábor

A diák kérdez

Egy idő óta kósza rémhír nyugtalanítja egyetemünk hallgatóit. A téma elsősorban a fiúkat foglalkoztatja, de a lányok között is akadnak szép számmal asszonyok, és asszonyjelöltek, akik hasonló izgalommal várják a választ: mi igaz abból, hogy az egyetem elvégzése után tizenegy hónapra be kell vonulni a seregbe?

Kérdésünkre Eperjesi alezredes válaszolt a Honvédelmi Minisztériumból.

— Az egyetem utáni tartalékosszolgálattal kapcsolatban most tervezünk változásokat. Tizenegy hónapos tartalékoskiképzésre azokat fogjuk behívni, akik egyetemi tanulmányaik előtt nem voltak még katonák. Akik teljesítettek már katonai szolgálatot, azokat négy, maximum hat hónapra hívjuk be, attól függően melyik egyetemen végeztek.

A változtatásokra vonatkozó rendelet előreláthatólag 1974-ben lép életbe:

Ez a tervvariáció természetesen még nem végleges, elképzelhető, hogy a hátralevő időben újabb módosítások fognak bekövetkezni. Amenynyiben lényeges változások jutnak tudomásunkra, úgy azokról lehetőség szerint újra be fogunk számolni.

— ÁB —

Iránytű

Október elsején megjelenik a klub új műsorfüzete, az Iránytű, mely tartalmazza a legérdekesebb egyetemi és budapesti októberi kulturális rendezvényeket.

★

A Marxista Diákakadémia vezetésével a KISZ vb Béki Gabriella V. éves tanárszakos hallgatót bízta meg.

Csima Endrét, a belkereskedelmi tanszék gyakornokát a vb. a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága vezetőjének jelölte.

A klubtitkári teendők ellátásával Ipper István másodéves külker. szakos hallgatót bízta meg a vb. A KISZ-bizottság valamennyi megbízást jóváhagyta és megerősítette.

Egy fiatal házaspár

Enyhén emelkedő úton földszintes, kertes házak sora előtt haladunk, míg a falusi környezetből kirívóan előtűnik egy modern emeletes épület, a törökbálinti kollégium. Az időpont nem nevezhető kifejezetten korainak, de este hat óra itt még annak számít.

— Egyelőre még nincs idekint étkezési lehetőség, ezért a többség megvacsorázik bent a menzán, és csak utána jön haza. Este 7—8 óra körül népesedik be a kollégium — mondja Bene Zsuzsa, aki szobatársai távollétében, a békés csendben éppen tanulásra adta a fejét, amikor megzavartuk.

A fő téma, természetesen a kollégium, az, hogy hogyan érzik magukat, akik itt laknak.

— Én személy szerint kicsit elkeseredtem, amikor megtudtam, hogy ide kerülök, de nem sokáig tartott a bánatom. Amikor rájöttem, hogy a régi verespálnások mind ideköltöznek, megnyugodtam. Van egy pár apró kényelmetlenség, pl. kicsi a polc, kicsi négyünknek ez az egy asztal, de legtöbben a távolság miatt panaszkodnak. Szó ami szó, elég messze vagyunk. A rekordidőnk (kollégium—egyetem távon) eddig 37 perc, de akkor minden azonnal jött, semmire nem kellett várnunk. A jövő hónaptól, amikor már lesz idekint is vacsora, jobban tudjuk majd osztani az időnket, hamarabb haza lehet jönni, nem forgácsolódik szét annyira a napunk.

Egyébként jó a hangulat, jobban egymásra vagyunk utalva, családiasabb a társaság. A múlt héten például sikerült összehozni egy nagyon jól sikerült estét. Tábortűz volt. Mi kezdtük, közgázosok, de aztánt bekapcsolódott mindenki, remek volt.

Zsuzsa véleményét mások is osztják — az egyetlen hátránya az itt lakásnak a távolság. Talán nem is annyira az utazási idő miatt, inkább azért, mert egész nap bent kell lenni és így több a „holt idő". Ez az elzártságból adódó egymásra utaltság viszont nem rossz alap ahhoz, hogy jó közösségi élet alakuljon ki. A DB-t már megválasztották, alakulnak a dolgok.

Kovács Judit DB-titkár: pontos terveink még nincsenek, most állítjuk össze a programot. Minden itt elhelyezett intézménynek megvan már a DB-je és mindegyik DB egy-két tagjával képviselteti magát egy központi koordináló szervben, melynek célja, hogy az összkollégiumi rendezvényeket szervezze, kézben tartsa. Hogy mik lesznek ezek a közös programok, arról majd közösen döntünk, minden ötlet meghallgatása után. Saját DB-nk tervei (illetve még ezek is csak az én elképzeléseim, hiszen eddig még nem ültünk össze), — szeretnénk folytatni a tavalyi komolyzenei kört. Ehhez minden megvan (érdeklődés, lemezek), csak egyelőre lemezjátszónk nincs. A dzsesszkör év végén alakult a Veres Pálnéban, jó lenne ezt is felújítani. Ezen kívül a sok embert mozgató, játékos, jó rendezvényeknek van sikerük.

— Te hogy látod a közgázosok körében, milyen a hangulat? Megszokták már Törökbálintot?

— Eleinte megvolt az a kicsit túlzó siránkozó hangulat, hogy „jaj de rossz is most nekünk". De ezen már túlvagyunk. A körülmények itt jobbak, mint a Rádayban. Problémáink azért akadnak, apróbb felszerelésbeli hiányosságok, de ezek jó része is megoldódik a közeljövőben. Kicsit aggasztott bennünket, hogy kevés a tanuló, de mint megtudtuk, a kandósoknál februárban van a vizsgaidőszak. Mivel ők vannak a társintézményekből legtöbben, így egész jól meg fog oszlani időben a tanulók dömping igénybevétele. Egyébként jó a hangulat. A múlt heti tábortűz már egy kicsit összehozta, feldobta a társaságot, a továbbiakban rajtunk múlik, hogy mi lesz itt.

Ezt a véleményt erősítette meg Tarcsi Gyula, a kollégium igazgatója is.

— Ez a kollégium elhelyezésben, összetételben, szervezeti felépítésben — szinte mindenben — új. Csak a falakat kaptuk készen. A nevelő tanárok, Halász Géza, a számítástechnikai tanszék gyakornoka, Kulifai József, a technológiai tanszék gyakornoka és én, nagy lendülettel fogtunk a mukához. A kezdeti időszakban, de jelenleg is, időnk, energiánk zömét a körülmények megteremtése köti le. Két hete például még problémát jelentett a posta kihordása. Aztán azt kellett elintézni, hogy bepolcozzák a faliszekrények egy részét, mert alig van polcos szekrény. El kellett intézni, hogy asztalokat adjanak még, mivel jelenleg minden szobában csak egy, elég kicsi asztal van, ami természetesen nem elég négy embernek. Jelenleg az egyetemről szeretnénk beszerezni a raktáron heverő kis éjjeliszekrényeket, és függőben van még az ebédlő bérlése is. Erre például feltétlenül, és rövid időn belül szükségünk van, mert jelenleg nincs egyetlen olyan helyiség, ahol közös rendezvényt tudnánk tartani. A felszerelésbeni problémák jórészt abból adódnak, hogy a bérbe adók — érthető módon — minimalizálni akarják a kiadásokat, így aztán minden apróságnak alaposan utána kell járni. Az már a mi külön „szerencsénk", hogy ráadásul még olyan dolgokkal is kellett foglalkoznunk, mint oltótűvásárlás. Miután Bródi Gábor hepatitist kapott, az egész kollégiumot beoltották. A körzeti orvos viszont a tűvételt nem tudta vállalni, így aztán nekivágtunk mi, Halász Gézával. Lévén, hogy ez számunkra elég szokatlan feladat volt, jó közgazdász módjára csak az árat kérdeztük meg tőle, a méretet elfelejtettük. Így történt, hogy a lakók fájdalmára kicsit nagyobb tűket vettünk, mint kellett volna. Gondolom, így utólag már elnézik ezt nekünk.

Reméljük, hogy az ilyen „apróságokból" most már egyre kevesebb lesz és energiánk javát érdemibb dolgokra fordíthatjuk a jövőben. Több beszélgetés alapján úgy tűnik, egyre kevesebben vannak, akik fanyalogva bejelentik, hogy albérletbe mennek és aztán a Rádayban zokognak (eredménytelenül persze) hogy vegyék át őket. A többség elfogadta a helyzetet és éppen a nagyobb összezártság, egymásrautaltság miatt van igény a jó közösségi életre. Megnyilvánult ez a tábortűznél is, de olyan dologban is, mint a számvitelisek kezdeményezése. A környék egyetlen boltja fél hatkor bezár, ezért a pénzügyi és számviteli főiskolások megszervezték a büfészolgálatot. Üdítőt, sört cigit, zsíroskenyeret (a legszükségesebbeket) árulnak.

Terveink még nem véglegesek, kialakultak, de szeretnénk például a közgazdasági profilú intézményeknek közös előadássorozatot szervezni, a kandósoknak közgazdasági alapkérdésekről tartani előadásokat. Felvetődött az is, hogy a külker. főiskolások például nyelvtanfolyamokat szervezhetnének meg a többieknek. Tavaszra rendbehozzák és bérbe vesszük a sportpályákat, akkor szeretnénk itt lebonyolítani az egyetemi sportbajnokságokat is. Szeretnénk az öt intézmény között egy monstre vetélkedőt szervezni és persze vannak „titkos" terveink is, amikről még korai lenne szólni, mert nem biztos, hogy sikerül megvalósítani.

Szóval nekibuzdulásban nincs hiány, de segítségre azért szükségünk van. Jó lenne, ha idefigyelnének ránk, ha az egyetemi vezetés részéről más kollégiumoknál is több támogatást kapnánk.

A KISZ-szervezet éves munkatervéből: „Sajnos kollégiumi helyzetünk az idén, úgy érezzük, indokolatlanul tovább romlott. Ezért különösen oda kell figyelnünk a törökbálinti helyzetre."

Nagy Katalin

Fotó: Bajusz

Francia szemmel a magyar oktatásról

Koncentráció ideje alatt egyetemünk vendége egy fiatal franciaországi tanárnő. A franciát tanuló hallgatók számára tart rendszeresen előadásokat, de az angolból koncentrálókkal is elbeszélgetett egy párszor. Egyetemük fennállása óta ő az első nyugat-európai oktató, aki itt dolgozik, észrevételei ezért különösen érdekesek.

A teremből kitóduló csoporttól nem kérdeztem semmit, csak azt, hogy ő tartotta-e a szemináriumot, mégis többen gyorsan elmondták: rendkívül kedves, közvetlen, érdekes, amit mond. Később magam is tapasztaltam népszerűsége fő okát: szívesen és boldogan felel a kíváncsi kérdésekre és maga is érdeklődő természetű. Elmondta például, hogy most a magyar gazdasági rendszert, s a reformot tanulmányozza, rengeteget olvas, egyszer még Franciaországban is felmerülhetnek hasonló problémák.

— Első kérdésem az volt, hogy mennyiben új és szokatlan számára ez a szituáció?

— Már voltam egy szocialista országban, 1965-ben a Szovjetunióban, de csak mint turista. Az egészen más volt. Azonkívül először tanítok külföldön.

— Véleménye szerint hasznos a kulturális kapcsolatok ezen formája?

— Igen, több szempontból is nagyon hasznos. Elsősorban a diákoknak. A külföldi tanár, anyanyelvű előadó. Nem kell magyarázni, ez mennyire segítheti a nyelv elsajátítását. Eredeti megoldás, Franciaországban legalábbis nem szokás. Nagy dolog, hogy egyetemük ezt megteszi. A tanárnak is hasznos. Én boldog vagyok, hogy egy idegen országban dolgozhatok, ahol kapcsolatot teremthetek az emberekkel. Így sokkal többet tudok meg, mint egy turista. Ezenkívül sok kérdésre válaszolhatok, a hallgatók rendkívül érdeklődők. Főleg gazdasági, politikai, s a francia életformára vonatkozó kérdéseket tesznek fel.

— Úgy véli, lehetséges lesz ezt az oktatási módszert fejleszteni, a kapcsolatokat elmélyíteni?

— Azt hiszem lehetséges. Franciaországban sokan vannak, akik szeretnének idejönni. A körülmények, a lehetőségek igen vonzók. Engem a párt hívott meg. Az egyetlen nehézség, valószínűleg az lesz, hogy nagyon kevés a kommunista gazdasági szakember nálunk.

— Magyar előadók franciaországi utazásának mi a perspektívája?

— Talán most is van egy magyar az egyetemen (ez a párizsi közgazdasági egyetem). Szerintem sokkal több kellene. De az egyetemek egyre kevesebb pénzt kapnak.

— Kérem, hasonlítsa össze a francia és a magyar egyetemi oktatást!

— Az első különbség, hogy itt egyetemi vizsga van. Hamarosan nálunk is bevezetik. Itt sokkal kisebb csoportokban folyik a tanítás, ami gyorsabb haladást tesz lehetővé. Újabban nálunk is tanulmányaik közben szakosodnak a hallgatók. Ami feltűnő különbség, az az, hogy Magyarországon a hallgató elég biztos lehet abban; be is fejezi az egyetemet. Franciaországban csak minden második, s azok közül is sok évekkel később, mint tervezte. Ez a rossz tanulmányi körülmények miatt van. A diákok fele dolgozik, hogy kifizethesse a tandíjat. A munkások gyermekei 10 százalékban érik el az egyetemet, de csak elvétve fejezik be.

— Mi a különbség a nyelvi oktatás terén?

— Meglepett, hogy a maguk egyetemén, szinte mindenki legalább egy nyelvet folyékonyan beszél, sokan kettőt, hármat. Viszont nem egy diák panaszkodott, hogy tagozatos gimnáziumból jött és egyetem előtt sokkal jobban beszélt, mint most. A francia diákok alig tanulnak nyelveket. Nálunk nagyon konzervatív a nyelvoktatás.

— Nyilván a tananyagban is nagy eltérések vannak. A francia egyetemeken, például a politikai gazdaságtan keretében tanítják-e a marxista elméletet?

— Egyes tanárok igen, de a tantervben nem szerepel. Újabban változás figyelhető meg. Régebben a diákok alig hallottak róla, de most jobban érdeklődnek, és ezért a fiatalabb tanárok próbálják bevonni a programba. Persze többnyire cáfolni igyekszenek.

— Mi a benyomása Magyarországról, a magyar életmódról, az emberekről?

— A legnagyobb meglepetés, az olcsóság. A lányok jól, és divatosan öltöznek. Rengeteg a könyvtár. Sokan olvasnak újságot az utcán, a buszon stb. A tömegközlekedés kényelmes, gyors és nagyon olcsó.

— Remélhetjük-e hogy máskor is vendégül láthatjuk?

— Szeretnék visszajönni máskor is. De ha nem jöhetek dolgozni, turistaként mindenképpen ellátogatok.

— Köszönöm az interjút.

Sas

Kiegészítő — jegyzetek elsősöknek

Valahol, valamiben kezdőnek lenni — mindig azt jelenti, hogy megsokszorozódik a tévedések, melléfogások lehetősége. S mindennemű „kezdés" a természetes kíváncsiságon és izgalmakon túl ugyancsak magától értetődő — szorongással jár együtt. Erre alkalom jócskán van, hiszen valahol vagy valamiben az ember mindig kezdő. Különösen fontos a tájékozódás olyan esetekben, amikor életforma-, életvitel-változásról van szó. Az „egyetemista" igen különös és igen szabad létező. Szabad, mert lassan elszakad a szülői, középiskolai kötöttségektől. Mert lassan-lassan a maga urává válik. Mert a gyermek, középiskolás, katonakor regulái után jóformán senkinek sem tartozik leszámolással. És különös létező az egyetemista, mert mindezek fölött még több szabadságra vágyik, hadakozik környezete nézeteivel és túl sokat gyötrődik saját gondolatain. No és még valami: sajnos sokszor az is jellemző az „egyetemistára", hogy végül is elvész különösségében és nem tud élni szabadságával.

Ezt a cikksorozatot elsős kollégáinknak szánom. A sok-sok tájékoztató ígéret és riogatás mellé (amit valószínűleg már az első hetekben megkaptak) néhány kiegészítő jegyzetet szeretnék tenni — csupa napi apróságról.

Az biztos, hogy *puskaként használható* praktikus tanácsokat nem tudok adni. De talán együtt elgondolkozva néhány kérdésen több energia marad a felfedezésre és kíváncsiságra — s kevesebbet emészt fel az elismert vagy be nem vallott szorongás. Tudom, hogy a társaság, beilleszkedés, tájékozódás, partnerkeresés vagy maga a pesti élet eleinte fontosabbnak tűnik, mint a tanulás. Na, de mégiscsak ez a cél, így kezdem ebben a témakörben.

A tanulás tanulása

Az új dolgok özönében fenyegető veszély az *elúszás*. Programot kínál a klub, a színházak, a TIT. Számtalan remek lehetőségével ránk szakad szinte a kultúra. Eleinte jó arra ügyelni, hogy főleg az egyetem dolgaiban tájékozódjatok, itt alapozzátok meg magatokat. Feltétlenül érdemes eljárni minden előadásra, szemináriumra, s el kell olvasni mindent, ami kötelező. Ez azért fontos, hogy mielőbb tájékozódni tudjatok abban, hogy mi fán is teremnek ezek az alapozó tárgyak, s hogy később magatok tudjátok szelektálni. Ez a szelektálás nem azt jelenti, hogy önkényesen kihagyni dolgokat, hanem felfedezni azt, hogy az egyéni képességek és hajlamok függvényében mire mennyit kell és érdemes fordítani.

A könyvtár használatát is meg kell tanulni. Legalább egy délutánt fordítsatok arra, hogy áttekintsétek a kézikönyvek, katalógusok rendszerét. Ne szégyelljetek tanácsért fordulni a könyvtár munkatársaihoz, akik minden esetben jó útmutatást tudnak adni a bibliográfiák útvesztőjében való bolyongáshoz. Nem lesz nehéz észrevenni majd, hogy sokszor az egyik helyen feladott kötelező irodalom egy másik témakörnél vagy egy másik tárgy szemináriumán is felhasználható. Sőt, ha jó példákat akarunk, vagy alátámasztást egy-egy gondolathoz, igazán eredményes, ha eszünkbe jut, hogy ehhez már olvastunk valahol. De hol? Mert aki vastag spirál füzetbe jegyzetel, annak van reménye arra, hogy megtalálja a fél éve, éve kijegyzetelt anyagot, ha éppen megvan még a füzete. De egy-egy frappáns idézet sokszor olyan, mint tű a kazalban. Tehát az információk áradatának korában fontos, hogy ezt a zűrzavart magunknak ne fokozzuk, így meg kell tanulni, el kell sajátítani a jegyzetelés módszereit is. Ebből most egyet emelek ki, a *cédulázást*.

Levelezőlap, vagy névkártya nagyságú kartonlapra kiírjuk a fontosnak tartott idézetet. A tetejére hivatkozást írunk, milyen témakörrel kapcsolatban, annak melyik részeként tartottuk fontosnak a gondolatot. Például „tervezés" — „regionális" vagy „értektöbblet" — „kapitalizmusban". Az idézett rész után pontosan feltüntetjük az írót, címet, megtalálási helyet, oldalszámot. Saját megjegyzésünket külön jelöljük, mondjuk szögletes zárójelben. Ezeket a cédulákat aztán dobozba rakva rendező papírocskákkal választjuk el, amelyre egy-egy nagyobb fogalomkör jelzése kerül. Az így rendezett anyag igen gyorsan és könnyen kezelhető. A cédulák rendezgetése közben alakulhat egy-egy jövendő kis előadás vagy TDK-dolgozat koncepciója is. Hiszen a gazdaságtörténet, pg. vagy gazdaságföldrajz összefüggései például könnyen egymás mellé rendezhetők. Ezt a módszert csak bevezetni, elkezdeni nehéz. Később már szinte élvezetté válik, nem is beszélve arról, hogy hasznát hamar megmutatja. Időnként az egyetemen vagy a szakkollégiumban vannak tanulásmódszertani előadások. Ezeket kihagyni vétek. De haszonnal forgathatók az „oktatáskibernetika", „tanulási módszerek" címszavak alatt található könyvek is. A konkrét ismereteken túl, olyan szemléletet adnak, amely a modern tanulásnak alapfeltétele.

Legközelebbi számunkban a tantárgyakról, az összefüggések felfedezéséről szeretnék írni. De addig is: nyitott szemet a tájékozódáshoz és alapos elhatározást, hogy megtanulunk tanulni, s nem hagyjuk magunkat elsodortatni az információk özönében.

Koncz Gábor

A népi együttes Svájcban

Idén nyáron ismét külföldi turnén vett részt egyetemünk népi együttese. Svájcban voltak.

— Már megint egy külföldi utazás — gondolhatják az irigykedők. Nos, hogy milyen is a valóságban egy ilyen út, erről beszélgettem a tánckar tagjaival és dr. Mészáros Tamással, aki szintén végigtáncolta az összes előadást.

— A kezdeti nehézségek

után kétnapos késéssel indultunk útnak. Huszonháromórás fárasztó buszozás után érkeztünk Zürichbe, s rögtön felléptünk. Késésünk miatt így is lemondtak néhány előadást. Az út egészében véve nagyon fárasztó volt, hiszen naponta átlag 2 előadást tartottunk. Szabad időnk alig volt, összesen két délelőtti kiránduláson vettünk részt.

— Miért éppen Svájc volt az úticél?

— Egy svájci szervezet, a Züricher Fórum meghívására vállaltuk ezt a vendégszereplést. A Fórum kulturális szervezet, amelynek feladata a környék lakóinak kulturális érdeklődését felkelteni, s kiszolgálni. Nagyon fiatal szervezet, s szervezési téren bizony még sok tanulnivalója van. Így történhetett meg nem is egyszer, hogy két fellépés között összesen 1 óránk volt, ugyanakkor 60 kilométert kellett utazni a másik fellépés színhelyére. Rámolás, öltözködés, buszozás, újból rámolás, öltözködés egy óra alatt lehetetlen. Az előadást meg kellett tartani mindenütt, így a program nagyon tömített és fárasztó volt.

— Hol léptetek fel?

— Fellépéseink a lehető legkülönbözőbb helyeken voltak. Néhány érdekes emlék is fűződik ezekhez. Például a zürichi kantoni börtönben, ahol a műsor végén olyan tombolás tört ki, hogy magunk is megijedtünk. Börtönőr csak elvétve akadt, az is fegyver nélkül. De felléptünk forró betonkatlanban és felázott füvön is. Ez utóbbinak külön érdekessége volt. Nagy füves terület, világítás sehol, pedig már sötét volt. Végül két oldalról gépkocsik álltak be, s reflektorokkal világították meg a „színpadot". Érdekes látvány lehetett a közönség számára.

Ragyogó, modern színháztól művelődési házakig, ezek voltak általában szereplésünk színhelyei.

— Eredmény?

— Általában mindenütt sikerünk volt, a közönség létszáma 50—1200 között változott. Legnagyobb sikernek számított az egyetlen bevételes előadás. A többi előadás mind ingyenes volt. Érdekes, hogy a Fórum a szünetekben pénzt szedett a nézőktől. Ebből tartja fenn magát a szervezet. Előfordult, hogy a zenekar tagjainak próbáltak pénzt adni. Összegezve a turnéról még annyit mondanék, hogy nagyon fárasztó, de sikeres előadássorozat volt. Mindenképpen az együttes hasznára vált.

— Mi pedig további sok sikert kívánunk a hazai fellépésekhez!

—Blahó Miklós—

ÜNNEP, MA

Aki valamelyest is ismeri a diákifjúságot, tudja, hogy hosszantartó visszhangra lelnek soraikban egyes politikai események. (Hozzátehetjük: reagálásuk nem mindig következetes, s nem is feltétlenül egy időszak legjelentősebb politikai eseményéhez kötődik.) Visszatekintve néhány évre, standard problémaforrásnak, a hallgatók között ismétlődő vitákat kiváltó eseménynek számít évfordulóink megünneplése. Nem az ünneplés, az ünneplés hatásának visszatükröződése, illetve ezek jelentősége a cikk témája. Ennél kevesebb, de nehezebb: véleményemmel, megjegyzéseimmel egyszerűen csatlakozni szeretnék a helyes kiutat keresőkhöz. Az ünneplés a diákok társadalmi gyakorlatának, közéleti tevékenységének egy fajtája, s ha ebben rossz, helytelen elemek találhatók, meg kell vizsgálni, a társadalmi környezet és diákság, mint réteg változott-e, s milyen irányban, milyenek jelenlegi állapotjelzői. S utána ebből kiindulva, magyarázatot lelhetünk, milyenek legyenek az ünneplésel, az ünneplőkkel szemben támasztott kívánalmaink, s ehhez pedig milyen ünneplési formákat, módszereket alkalmazzunk.

Akik elfeledkeznek erről, azok többnyire az ünnepségek körüli problémák azonnali, határozott megoldását akarják elérni. Egyes testületek szűkkörűen kiragadják a legszembeszökőbb kórtünetet, (pl. a hallgatók távolmaradása) s adminisztratív intézkedéseket hoznak annak megszüntetésére. Ilyen — nem egyetlen — eset történt például tavaly Pécsett kihelyezett tagozatunkon, ahol az április 4-i ünnepségen a hallgatók megjelenését kötelezővé tették, retorzióként szociális segély elvonást helyezve kilátásba.

Ezt a fajta „megoldást" nem fogadhatjuk el járható útként.

Élmény, élményadás

Az ünnepléssel kapcsolatosan két fő hibát jegyeznek meg, amelyeket külön kezelnek, elszakítanak egymástól. Az egyik, hogy az ünnepek nagy részén csekély számban jelennek meg a hallgatók, részvételükre a közömbösség jellemző, amíg máskor — ez a másik — túlzott, félreértett politikai álláspontot képviselve, akívan lépnek fel. A különbségtétel jogossága fennáll, de kirajzolódnak a közös okok.

Sokszor hallani, hogy az ünnepségek — még ismétlődő, megszokott megrendezésükben is — a felnőtteknek különös ízt jelentenek: az emlékezést, hiszen átélték azokat a — ha úgy tetszik — történelmi időket, esetleg aktív közéleti részesei is voltak a társadalmi változásoknak, tehát a kor, a harcok, a dátum, amelyre visszagondolnak, személyesen is közelebb áll hozzájuk. A felszabadulás, után a szocialista átalakulásért folytatott harc a diákoknak viszont a történelemkönyv egy fejezete. Ezt a távolságot lehet és kell is oldani, hiszen az ünnepség valóban akkor éri el célját, ha egyenként minden résztvevő érzelmileg is azonosul azzal, amiért tudatos emberi tevékenységével, munkával tesz is. Ez az élményadás nehéz, összetett feladatot jelent az előkészítőknek. A beszéd és egy-két vers kombinációja, ma már unalomig használt séma. Sokkal emberközelibb elemekből kell felépíteni a „műsort", amely már inkább játék, és mindinkább közös játék. Meg kell keresni, az emberi hanggal, énekkel, mozgással megjeleníteni, szólni az ünnepről, arról a korról, azokról az emberekről, szenvedélyeikről és elveikről, bukásaikról és diadalaikról. Segítségül kell hívni a művészeteket, az irodalmi színpadosokat, festőket, énekeseket. És a játék, a megelevenítés a közönség sorai között történik, s így ők is belekapcsolódnak, helyeslésükkel, énekükkel. Jó példával szolgál erre egyetemünk tavalyi, november 7-i megemlékezése.

Vita

Az utóbbi időben sok nagygyűlést, ünnepséget, baráti találkozót stb. rendeztünk egyetemünkön, s ezek hangulata meggyőzhetett minket arról, hogy sokkal nagyobb hajlandóság, kedv él bennünk az ilyen tömegdemonstrációkon való részvételre, mint gondoltuk korábban. Mert a diákok szeretnek együtt lenni, közösen fellépni, véleményüket kifejezésre juttatni, énekelni. Erre az aktivitásra, mozgásra való hajlamot például a tavalyi, tavaly előtti március 15-i események egyik indítékának tartom. A középiskolás diákok és egyetemisták nagy többsége ünnepelni ment ki. Olyan ünnepségre, ahol nem az aula megszokott falait nézi, nem az iskolaépület hűvös levegőjét szívja be, hanem a szabadban vannak, sétálgathatnak, beszélgethetnek. S hogy ezt meg lehet szervezni, sőt jól is meg lehet szervezni, példaként egyetemünk már hagyományos május 1-i „össznépi" ünneplését említhetjük: 700-an vonultunk a felvonulás után énekelve a Váci utcán át a Gellérthegyre a majálisra. Gyakorlatunk abszurdnak tűnik: a diákok részére az esetek nagy többségében az iskola megszokott falai között rendezzük az ünnepélyeket, 10-től fél 12-ig, előtte, utána nem szokás, nem divat ünnepelni. Pedig jó lenne ilyen közös ünnepeket tartani, színeseket, ötletekkel, játékokkal sőt politizálással egybekötötteket rendezni a szabadban, ha az időjárás engedi, s jó lenne elfogadni, hogy az ünnep egész napos. (Természetesen más dolog az ünneplés, más dolog a randalírozás, feltűnni akarás.)

Vitafórum, vagy ünnep?

Csodálkozásra ad okot, például a fiatalok tettvágya is, amelyet sokuk szerint nem tudnak „értelmesen kielégíteni". Van közös érintkezési pontja ennek a gondolatkörnek az ünnepléssel. Korábban az ünneplés — a felnőttektől hallottam — tényleges, jelentős politikai tett volt, nem is lehetett másként: az egységes kiállás, fellépés, a politikai harc egy formájának számított. Ez a szerep nyilvánvalóan csökkent, mióta a politikai harc, a vezető szerep eldőlt. Ugyanakkor a diákoknak ez a fellépés hiányzik: egy-egy szolidaritási nagygyűlés kivételével a tömeges politizálás lehetősége nincs megteremtve, illetve csak egyoldalúan, szinte kizárólagos külpolitikai eseményekre koncentrálva. Táplálkozik ez az igény abból a kettősségből is, ahogyan jövendő szakmájukkal, illetve a társadalom mozgásával, berendezésével az oktatásban lépésről lépésre ismerkednek. Ennek során impulzusokat kapnak, hogy a maguk egész tevékenységét, szakmáját úgy ítélje meg: mennyire segíti a társadalom egészének fejlődését, azaz mennyire tudnak a társadalom érdekeiért hasznosan tevékenykedni. S ugyanakkor jelenünk visszás jelenségeivel is megismerkednek (amelyek lehetnek saját egyetemi közéleti tevékenységi körükön belül esők is, de mivel ezeket közvetlenül formálják, azért többnyire társadalmunk egészét érintő kérdések) s szeretnének választ adni rájuk, de nemcsak elszigetelten, mint az egyes emberek személyes elkötelezettsége. Ezt a magatartást az ünneplésük formáiban is szeretnék érvényesíteni, vagyis vizsgálódó-útkereső, jelenünk felvetődő kérdéseire jobban választ adó megrendezésüket javasolják. Sokak véleménye, hogy ugyanazt hallják a beszédekben, mindig, s ezért nem látják értelmét elmenni az ünnepségre. Persze nyilvános vitafórum és az ünneplés két dolog. Amíg joggal támaszthatunk igényt arra, hogy az ünnepség szónokai, színvonalas, nem sablon beszédet mondjanak el, amely a mához erősen, szervesen kötődik, addig egyértelműen megnevezhetjük a vitafórumok, vitaestek, a politikai tájékoztatók stb. megrendezéséért felelős szervezetet: a KISZ-t. De ki lehet használni az ünnepeket is. Például az ünnepség után politikai délelőttöt rendezni, meghívott előadókkal, különböző, az ünnephez kapcsolódó témákból (munkásmozgalom, forradalmiság a szocialista társadalom építésének egyes kérdései, a KISZ aktuális feladatai, problémái stb.).

Látható, hogy az ünnepléssel kapcsolatos teendőink sokrétűek. Különösen lényeges a KISZ szerepe, hiszen egyetemi KISZ-vezetőink is hangsúlyozzák, hogy át kell térni az offenzívabb politikai nevelő munkára. Ennek első, fontos láncszeme: a hallgatók az egyetemen, a KISZ-en belül politizáljanak. Fel kell használni az alapszervek, az egyes emberek ötleteit, javaslatait. Nagyon sokan mondták, március 15-e után, hogy a rendzavarók, az ellenséges nézeteket kiabálókkal szemben mért nem léptek fel az egyetem KISZ-hallgatói is, hiszen nem értünk velük egyet, és a mi feladatunk is megfékezni őket. Javasolták azt is, hogy menjünk ki középiskolákba vitavezetőknek, szervezőknek. Még ha nem is kell minden felvetődő ötletet megvalósítani, lehet rájuk támaszkodni. Mindenesetre sokkalta alaposabb, komplex előkészületeket kell tenni egy ünnepre, mint eddig.

Számtalan nehézség akadályozza természetesen magán a KISZ-szervezeten belül a rendezést. Előre nincs meghatározva, milyen ünnepeket hol, és kik rendezzenek. A felsőbb szervek néha az utolsó pillanatban állítják le a munkánkat, mert központi ünnepséget szervezznek és azon veszünk részt. Nincs eldöntve, az egyes ünnepeket minden évben egyforma súllyal ünnepeljük-e meg egyetemi szinten, vagy lehetne kari, alapszervi rendezésben is? Ki finanszírozza az ünnepeket, legyen-e (eddig nincs) állandó rendező brigád? Még vannak nyitott kérdések, ezeket hasznos lenne, ha összeségében a KISZ VB vagy a KISZ-bizottság is átnézné és állást foglalna velük kapcsolatban.

Néha úgy érzem, hogy mintha lassan elhaló feudális csökevénynek tartanánk az ünnepeket, az ünneplést. Ezt látszik erősíteni, hogy a nem politikai, a családi ünnepek is kevésbé hangosak. Úgy gondolom azonban, hogy inkább változásról van szó. Ahogy szokásaink alakulnak, úgy formálódik bennük az ünnep fogalma és tartalma. Az egyetemen ennek különös jelentősége van: egyetemi, diákünnepeink, rendezvényeink hagyományok megteremtését szolgálhatják, társadalmi ünnepeink tartalmasabbá tétele pedig politikai-nevelőmunkánk egy területe. Ezért fokozott figyelmet érdemelnek.

Szabó László

Ünnep, ma című cikkünket vitaindítónak szánjuk. Kérjük, minél többen szóljatok hozzá!

(A szerk.)

FALAK

A falak kezdetben szürkék és csupaszok. Jobbra fent beázás, az ablak mellett haldokló vakolatdarabok sóhajtanak. Kiábrándító egyhangúság és kosz, és ócskaság.

Aztán megérkezünk. A felfedezések és a csalódások percei. A vízcsap üresen hörög, a kagyló repedezett és a villanykapcsolót is hiába nyomjuk meg. Néhány nap kel, amíg minden megjavul, újra folyik a víz. A lámpák is ontják már fényüket, s kirajzolódnak a festés avitt mintái. Igen, ezt kell még megcsinálnunk.

Plakátok, rajzok, fotók tömegével érek haza. A zsebemben rajzszög lapul, futunk kalapácsot kérni. Nekilátunk. Ide tedd! Kissé följebb, nem a jobb sarkát! Az ujjam!... Több órás küszködés után minden megvalósul. S most este van, itt ülök a kislámpa fényében, és nézem a képeket. Pontosan szembe velem: Petőfi. S kissé jobbra: újra ő. A kép alsó sarkában nemzeti színű szalag, igen az egyetlen hiteles kép. Így mondják, bár ez nem is fontos. Nyugodtan néz le rám, talán picit csodálkozik csak, hiszen megkettőződött. „Ma éjjel kivégzik Saccot és Vanzettit!" Üvöltenek a betűk Az Est 1927. augusztus 24-i számának címlapján. Vanzetti bajuszos alakjától jobbra pedig a MODIANO papírhüvelyt reklámozza a piroscsőrű gólya.

Filmek. Nagyítás, A lovakat lelövik, ugye?, A 22-es csapdája. Jó barátaim ezek a fényes papírdarabok, hiszen emlékeztetnek. A könyvespolc sarkában kis szürke folt. Tízszer tíz centiméter, és rajta az élet. Nyolchónapos embrió, az anyaméhben. Fejének bőrén halványan ütnek át az erek, s az ujja a szájában. Vajon mikor fogják leszoktatni az ujjszopásról? Szalewska: Látomás (vegyes technika). Angyali ragyogású kislány csodálkozik rá a felbukkanó madarakra, sötét vigyorgású szörnyekre. Pillantása csaknem találkozik Maciekéval. Igen, Maciek, a híres zárójelenetben, a szemettelepen. Alakja meggörbül, arca eltorzul a fájdalomtól, mégis fenséges és nagyszerű — az elbukó ember!

Derűs arcok. Rózsás szájú csecsemő, anyjához bújva, kis német csacsi születésnapi köszöntőül aranypénzeket potyogtat — elől-hátul. VIT-kendő. Barátságok lenyomatai. Togo Kamerun, DDR, Szovjetunió, Madagaszkár — az egész világ összezsúfolódik a gyűrött vászondarabon.

És képek, képek. ÚJ ÍRÁS-naptár, Kötélen a Niagara felett, BACH-album és színes fotók a Sinai-félszigetről. A mosdó felett pedig a szecesszió pornográfiája. Hatalmas subaszőnyegen hanyattfekvő meztelen női árnykép, szájából lassan füstkarikák szállnak el.

Újra élnek a falak. Itt szomorúak, ott vidámak, de mindenütt emberiek. Üzenetet hoznak, búcsúznak és remélnek. Ezek a mi falaink. Kollégium, 1973.

(kemény)

Filmklub-programok

Egyetemünkön ebben a félévben október első hetében indul a Filmklub új programja. Ezentúl a két program különböző napokon lesz, ennek előnye egyrészt, hogy a kezdési időpontokat mindig pontosan be tudjuk tartani, másrészt pedig, hogy aki mindkét sorozat iránt érdeklődik, bérletet válthat az összes bemutatásra kerülő filmhez.

A cikk elején mindjárt a legnagyobb jelentőségű eseményről: **a vetítések színvonalában gyökeres változást hoz a gépek új elhelyezése.** Ha az előzetes elképzelések beválnak, a nézőtér minden pontján megfelelő lesz a hangminőség, a gépek zúgása ugyanis **egyáltalán** nem lesz hallható. Ezenkívül híreink szerint a TIT új fotocellákat szerelt az egyetemünkön használt vetítőgépekbe, ami ízintén javít a hangminőségen.

A kisfilmek, néhány kivételtől eltekintve ebben a félévben vetíthetők először klubokban, és azt hiszem, hatalmas sikert fognak aratni. Bemutatásra kerülnek **Charles Chaplin, Buster Keaton, Max Linder, Ben Turpin, Stan és Pan** 10-perces néma burleszkjei. Kívülük a Cannes-i Fesztivál díjnyertes, és nálunk bemutatott kisfilmjeit, és néhány rövid, 8—10 perces sci-fi filmet vetítünk a nagyfilmek előtt.

A csütörtökön 18.30 órakor kezdődő első programban a **„Cannes-i Filmfesztivál története"** címmel áttekintjük a fesztivál majdnem 30 éves történetét, azoknak a filmeknek a tükrében, amelyek a Cannes-i bemutatás és esetleges díj után is időtállónak bizonyultak. A több félévesre tervezett sorozatban idén összesen 12 filmet vetítünk. Az első bemutató (október 4.) **Szabó István: Tűzoltó utca 25.** Ezt követi két nagyon szép, egymással szorosan összefüggő film **Fellini Rómája** 1972-ből, és **Rosselini: Róma, nyílt városa** a legelső, 1946-os Fesztivál Nagydíjas filmje. **Joszif Hejfic: Zsurbin-család** című filmjének az az érdekessége, hogy a teljes szereplőgárda 1955-ben kollektíve nyerte el a legjobb színészi alakítás díját. Ezt a filmet a világhírű japán **Kobayashi Kwaidan**-ja követi, amely hat ősi japán kísértethistóriát dolgoz fel a japán filmek megszokott lélegzetelállító módszerével. **Joseph Losey,** aki 1965-ben a Csábítás trükkje című filmével Nagydíjat nyert, **Modesty Blaise** címmel mutatott be 1966-ban egy Bonnye and Clonde-paródiát. Ugyanebben az évben indult a Fesztiválon **Jancsó Miklós Szegénylegények-je,** amely már akkor komoly kritikai sikert aratott, és Mario Monicelli Brancaleone ármádiája filmje, amely sokak szerint a Fesztivál története során bemutatott legjobb, de mindenesetre a legnagyobb sikerű vígjáték volt. Losey filmjének **Monica Vitti,** Monicelli filmjének pedig **Vittorio Gassmann** a főszereplője. A következő film **Rényi Tamás: A völgy** című nagysikerű filmje, amely külön érdekessége, hogy abban az évben neveztünk be a Fesztiválra, amikor a Fényes szelek és a Feldobott kő is indult Cannesben. A vetítésre kerülő utolsó két film 1962-ből származik; **Robert Bresson** filmje, a **Jeanne d' Arc pere** soha nem látott zsüri- és közönségsiker után teljes egyhangúsággal kapta a Nagydíjat, **Az öldöklő angyal** rendezője, **Luis Bunuel** pedig 1972-ben egész életművéért kapott Életmű-Nagydíjat, amely a Fesztivál legnagyobb elismerése, és kívüle mindössze öten (az előbb említett Robert Bresson, Federico Fellini, Michelangeló Antonioni, Orson Welles, és természetesen Charles Chaplin) kapta meg.

A második program, amelynek vetítései mindig hétfőn, 19 órakor kezdődnek, október 1-én **David Whale: Frankenstein fia** című híres filmjével indul. Ebben a sorozatban a világ ismert sci-fi fesztiváljainak módszerét követve a tudományos-fantasztikus filmeken kívül bemutatunk a műfaj határterületeiről különböző más, hasonló produkciókat is. Október 22-én vetítjük Alfred Hitchcock: Psycho c. filmalkotását. A programból külön kiemelkedik a két **FRANZ KAFKA**-regény, **A Per,** és **A kastély, Orson Welles** és **Franz Noelte** rendezte filmváltozata.

Fritz Lang Metropolisa és Julien Duvivier Gólem-je a klasszikus filmek közül is kiemelkednek szokatlan témaválasztásukkal és művészi módszereikkel. **Victor Sjöström** — aki melesleg a Nap vége c. Bergman-film főszerepét játszotta — 1920-ban forgatta **A halál kocsisa** c. ősi, svéd kísértetlegendára épülő filmjét. Bemutatjuk **Andrej Tarkovszkij,** a világhírű szovjet filmrendező új sci-fijét, a Stanislaw Lem regényéből készült **Solaris**-t, és zseniális filmkölteményét, az **Andrej Rubljovot.** A francia új hullám két legismertebb alakjának, **Jean Luc Godard**-nak és **Francois Truffaut**-nak két sci-fi-je, az **Alphaville** és a Fahrenheit 451° egészíti ki a sorozatot. Befejezésül **Gualtiero Jacopetti: Kutyavilág** c. filmjét mutatjuk be, amelyet a kérdőívek tanúsága szerint igen sok filmklub-tag szeretne a múlt félévi programváltozás ellenére látni.

A bérletek árusítása már megkezdődött a **közönségszervezésen,** a várható nagy érdeklődésre való tekintettel, a torlódások elkerülése végett kérünk mindenkit, hogy minél előbb jelentkezzen a filmklub tagjainak sorába. A bérletek ára egyébként 44 Ft, amely a következő ösztöndíjfizetésig hitelre is kapható.

Kultúrosztály

Örményország 1973

Bonyodalmak után, de mégis megállapodás született 10 fős építőtábori cserére a Jereváni Állami Egyetemmel.

Moszkvában csoportunkat két meglepetés fogadta. Egy tavaly nálunk dolgozott örmény egyetemista várt minket Seremetyevón egy kis tehertaxival. A másik repülőtér, ahonnan továbbindultunk, 80 kilométerrel „odébb" volt.

Másnap délben érkeztünk meg: a lányokat virággal köszöntötték. Autóbusszal utaztunk a Szován tóhoz munkahelyünkre. Az út csodálatos: csak a kék eget, üdezöld fűvel borított hegyeket és sziklákat, köveket lehetett látni.

A szeváni technikum kollégiumában laktunk. A nemzetközi gárdát rajtunk kívül vietnamiak, lengyelek, csehek, örmények és ott tanuló német diákok alkották.

A tóra csak egy szó illik: csodálatos. 2000 méter magasban fekvő tengerszem, kétszer akkora, mint a Balaton, 100 méter mély. Általában 15 fok meleg, nagyon tiszta és nagyon veszélyes.

Mi 9—5-ig dolgoztunk egy nagy kultúrház építkezésén. Ottlétünk alatt a munka nagyon meggyorsult — az első időkben felemeltük a munka termelékenységét. Armatúrát szereltünk, betonoztunk, törmeléket takarítottunk. Hála a tónak, a maximális hőmérséklet 28 fok volt — de a nap sugárzása sokkal erősebb, mint nálunk. Nagy hasznát vettük hatalmas szalmakalapjainknak és hűvösebb napokon az általunk beszűkített fekete munkaruhánknak. Milyen volt a kaja? Elég egyhangú, kevés — bár sokszor azt a keveset is otthagytuk. Úgyhogy nemcsak a takarítanivaló, de mi is fogytunk.

Sajnos a kollégiumban nem tudott a nemzetközi építőtáborokra jellemző hangulat kialakulni, nem volt olyan hely, ahol össze lehetett volna jönni esténként. (Nappal különböző helyeken dolgoztunk). Maradtak az egyéni ismeretségek. Néha azért többen lementünk a tóra éjjel fürödni. A tűz mellett pedig felcsendültek a szomorú örmény dalok, magyar csárdásokkal keverve. Vasárnaponként magunk szervezte programjaink voltak, általában kirándulás a szeváni félszigetre vagy a hegyekbe. Egyszer pedig bevittek minket megnézni az Ararat—Tibiliszi Dinamó meccset, Plakátunkat „Veled vagyunk Ararát! Budapesti egyetemisták" nagy ovációval fogadták.

Az emberek nagyon érdekesek. Az üzletekben általában figyelmeztetni kellett az eladókat, hogy pontosan adjanak vissza — ugyanakkor sokszor ingyen adták az árut a piacon.

Munkánk befejeztével egy hetet töltöttünk az egyetem sporttáborában, Dilizsánban. Ez már igazi egyetemi tábor volt: sátrakkal, faházakkal. Mint mindenhol, itt is körös-körül hegyek övezték lakóhelyünket — de itt már hatalmas erdők voltak. Alaposan kipihentük és teleehettük magunkat. Először nem tudták a konyhán, mi bajunk van, annyi repetát kértünk... Csoportunk két tagja ott ünnepelte születés- és nevenapját. Valahogy megtudták — és az egész tábor összejött este megünnepelni őket, sőt szép ajándékokat is kaptak.

Két napot töltöttünk Jerevánban. Bár 40 fok felett volt a hőmérséklet, egész nap jártuk a várost. Az utcák szélesek, sok a park, a műemlékek ezredévek hangulatát idézik. A legjobban talán mégis a Lenin tér tetszett esti fényben úszó, muzsikáló szökőkútjaival. A tér mögött levő 2750 kis szökőkút a város éveinek számát mutatja. Külön meg kell említeni a jereváni vizet: hideg, kristálytiszta és minden utcasarkon van egy ivókút.

Ecsmiadrinba is kirándultunk az örmény katolikosz székhelyére. Furcsa dolgot láttunk: nagyon sok kisbáránytot hoztak. A templom mellett levágják a fülüket és e „megszentelés" után otthon elkészítik belőle az ízletes kebabot, horovácot (ezt ismerjük saslikként). Sokan pedig rögtön ott, a templom mellett sütöttek, főztek, táncoltak. Elég egy harmonika és ütemes taps segítségével máris „áll a bál". A tánccal kapcsolatban még valami: akárhol voltunk, lekérés nem volt. A problémát demokratikusan oldják meg: minden egyes szám után mindenki a helyére megy. Szinte külön táborra szakadnak a fiúk és a lányok. A néhány másodpercnyi szünetben pedig újra szemrevételezik egymást, és kezdődik minden előlről.

Örmény barátaink elvittek minket mindenhova a városban. Amikor elutaztunk ott álltak a repülőtéren, amíg fel nem emelkedett a gép... Néhányukkal jövőre bizonyára találkozunk itthon.

Moszkvában egyik csoporttársunk barátja segített eligazodni. Az utolsó nap egyszercsak ráébredtünk: megyünk haza! Itthon éreztük csak igazán, milyen hosszú volt ez a hat hét, és hogy mennyire igaz: „mindenhol jó, de legjobb otthon".

Balogh Judit
III. ipar marketing

Várnai souvenir

Kis magyar csoportunk 24 órás zötykölődés után félálomban futott be Várnába. 10 fős építőtábori különítményünket az idő csodálatos meleggel, bolgár barátaink virággal fogadták.

Nemzetközi tábor lévén egy általános iskolában laktunk, szlovák, német, szovjet és hazai egyetemistákkal.

Érkezésünk után rögvest a tengerpartra rohantunk, ahol egy nagy fürdőzést csaptunk. Innen, hazafelé indulva, a strand zuhanyozójában ért bennünket a meglepetés, ugyanis a csak hidegvizes tusolónál nem lehetett szappant használni.

Másnap zavarba ejtő újdonsággal ismerkedtünk meg: egyeninget, egyennadrágot, és egyensapkát kaptunk. (Ez utóbbi viselése esős időben volt előnyös.)

Munkát egy konzervgyárban biztosítottak, ahol a lányok őszibarackot feleztek és magoztak, vagy uborkásüveget töltögettek, vagy a készterméket csomagolták, a fiúkat pedig ládahordásra állították be. Az első napon virágos jó kedvvel, nótázva végeztük a munkát, aminek eredménye az 50-egynéhány százalékos teljesítmény volt. Ennek is tulajdonítható, hogy a hátralevő időben az énekszót elhagytuk, azonban teljesítményünk ezután sem változott jelentősen.

Főleg a munka során alakultak ki baráti kapcsolatok a külföldiekkel. Különösen jó viszonyba kerültünk a bolgárokkal, akik azonnal barátságukba fogadtak és igyekeztek minden programjukba bevonni bennünket. Ugyanakkor a munka során a magyarok közötti kapcsolat jelentősen megromlott, és ez rányomta bélyegét a csoport hangulatára, egészen a hazautazásig. Ennek megfelelően szabad időnket is inkább külön-külön, kisebb csoportokban töltöttük el.

Vasárnaponként autóbuszkirándulásokon vettünk részt vendéglátóink szervezésében, ilyenkor a bolgár tengerpart nevezetességeit néztük meg, kiadós fürdőzésekkel tarkítva.

Már a Fekete-tenger is csodálatos látvány volt, nem is beszélve a megismert gyönyörű tájakról, mint pl. a török emlékekkel teli Neszebár szigete, vagy Albéna és Baltcsik, ultramodern épületsoraival. Ilyen utazás alkalmával jutottunk el a páratlan Kőerdőbe, a Napos-partra, a bolgár tengerpart legszebb fürdőhelyére, a trópikus mikroklímájú Kamcsijába, és az állandóan ködbeburkolódzó Kaliakrába. Mindezek a kirándulások felejthetetlen élményt nyújtottak mindannyiunknak.

Háromhetes munkánk befejeztével nehéz szívvel búcsúztunk újdonsült barátainktól, ugyanis Várna egyik kollégiumába költöztünk. Meleg vizet ugyan itt sem kaptunk, szlovák társainkkal együtt mégis ragyogóan éreztük magunkat, hisz ez már valódi nyaralás volt. Naphosszat heverésztünk a forró homokban, számunkra ez volt a legtökéletesebb pihenés. Ezekben az időkben kerültünk igazán bensőséges kapcsolatba a Rakijával, amelynek egzotikus neve mögött a legolcsóbb és legerősebb bolgár pálinka rejtőzött.

Közeledett a hazautazás ideje, de mi egyre az utcákat róttuk, igyekeztünk újabb és újabb oldaláról megismerni a várost. Tolmácsnőnktől és kísérőnktől bensőséges hangulatú és exkluzív vacsorán búcsúztunk. Ezekkel a szavakkal váltunk el tőlük: Viszontlátásra jövőre Magyarországon!

Majoros—Szelestey

Utam az egyetemtől...

Balázs György, a Középületépítő Vállalat igazgatója egyike azoknak, akik egyetemünk alapításával egyidőben kezdték tanulmányaikat.

Másod- vagy harmadéves lehettem, amikor elhatároztam, hogy az építőiparban fogok dolgozni. Akkoriban épült Dunaújváros, az egyetemről lejáró brigádnak én voltam a vezetője, de részt vettem a nagy lendülettel induló metróépítkezéseken is. Már ekkor láttam, hogy az építőipar milyen nehéz területe a termelésnek, de valahogyan mi olyan évfolyam voltunk, akik mindig a munka nehezebb oldalát fogtuk meg. Talán abból a szempontból is szerencsések voltunk, hogy állandóan azt hallottuk, hogy ez az ország romokban hever, és ti vagytok azok, akiknek fel kell építeni. Ez ma frázisnak hangzik, de akkor valóság volt, és mi hittük, hogy az egyetemen szerzett tudással a feladatot végre fogjuk hajtani. Kritikusan figyeltük, segítettük, biztattuk egymást a tanulásban. Volt, akit a vizsga előtti napon bezártunk egy terembe, és reggeltől estig gyúrtuk bele az anyagot. Aki nem bírta, lemorzsolódott, de az a kétszázegynéhány ember, aki megmaradt az ötszázból, fantasztikus erős közösséget alkotott, hallatlan összetartással.

— Az elhelyezési bizottsággal hogyan boldogult?

— Elég jók voltak a vizsgaeredményeim, az évfolyam mozgalmi munkájában is aktívan részt vettem, ez azt jelentette, hogy valamelyik irányítószervhez kell menni dolgozni, de ez ellen kézzel-lábbal tiltakoztam. Az Országos Létszámbizottsághoz akartak tenni. Azt mondták, hogy a párt oda küld engem. Mondtam, hogy a párt jobban szeret annál, és én is őt, hogy odakerüljek. Két ember eldöntötte és kész. Végül Forgács elvtárs, az akkori párttitkár segítségével az építőipari tárcához kerültem. Itt viszont újra kezdődtek a viták, mert a minisztériumban akartak tartani. Látva tiltakozásomat, elém raktak egy listát, mely kizárólag a vidéki vállalatokat tartalmazta, gondolták, erre visszalépek. Ha már elkezdted, folytasd is — mondtam magamnak. Szolnokot választottam. Elég nehezen ment az élet, de ma is örülök akkori döntésemnek. Egy év múlva a minisztériumba kerültem. Négy évig dolgoztam az ellenőrzési csoportban, a miniszter közvetlen stábjához tartoztunk, zömében vállalatoknál folytattunk vizsgálatokat, most láttam igazán hasznát az egyéves gyakorlatnak. 1957-ben az egyik tervosztály vezetésével bíztak meg, majd amikor 1963-ban létrehozták az Építőipari Főigazgatóságot, ott lettem főosztályvezető-helyettes, majd főosztályvezető. Már a főigazgatóság megalakulásakor szerettem volna visszakerülni vállalathoz, de erre csak 1968-ban kerülhetett sor. Ötödik éve vagyok itt. Kitűnően érzem magam. Mi építjük Budapesten azokat az épületeket, amelyekre az egész ország büszke.

— Jólesik szétnézni a szobájában. A budavári palota, az Inter-Continental, a Nemzeti Színház, a Körszálló képei díszítik a falakat. Egyébként őszintén meg kell mondanom, nem számítottam arra, hogy a szűk, sötét kis Molnár utcában egy ilyen szép épületet találok.

Ennek is története van. Amikor kineveztek ide igazgatónak, a vállalat központja négy helyen volt, két hónap után végképp elfogyott a türelmem. Bárkit kerestem, éppen úton volt egy másik részleg felé. Vagy éppen magánügyeit intézte ezen a címen. Szereztem egy telket, és eladtam a vállalat két házát. Akkoriban nagy döbbenetet keltett a dolog, eladni a vállalat házát! Kis híján fegyelmit kaptam érte. Pedig nem csináltam semmi szabálytalanságot, csak azt, amit az új gazdasági mechanizmus lehetővé tesz az igazgató számára.

— Maguk építették?

— Mi is terveztük.

— Gondolom, ez esetben teljes összhang uralkodott a tervező, beruházó és kivitelező között.

— Jól megfértünk magunkkal. De egyébként is híresek vagyunk arról, hogy határidőre dolgozunk. Egy ilyen, az egész országot lázban tartó határidő volt a Duna Szálló nyitása.

— Milyen érzés volt a Kinizsit építeni?

— Nagyon jó. Akkoriban épült, amikor idekerültem. Érkezett a rektortól egy meghívó az építéssel kapcsolatos problémák megbeszélésére. Mi késve futottunk be, Szabó Kálmán elvtárs azt hitte, a minisztérium részéről jöttünk. Mikor megtudta, hogy én vagyok a vállalat új igazgatója, örömmel mondta, hát akkor mégiscsak felépül a kollégium. Mikorra kell nektek? — kérdeztem. Úgy november, december lehetett. Szeptember másodikára — felelte szemrebbenés nélkül Szabó elvtárs. Kész lett.

— Sok közgazdász panaszkodik arról, hogy nem érzi az alkotás örömét. Az építészeknek talán könnyebb. Bármikor elsétálhatnak munkájuk kézzelfogható eredménye mellett.

— Nem, nem hiszem, ha az ember tudja, hogy mit csinál, és azt tényleg kedvvel csinálja, és úgy érzi, hogy ért is hozzá, akkor a közgazdasági munkában mindig meg lehet találni az örömet. Vegyünk például egy pénzügyi osztályvezetőt, akinek egy vállalat pénzügyeit kell megfelelő mederben tartania, a kiadások, bevételek egyensúlyát megteremtenie, folyamatosan biztosítani az elhatározott fejlesztésekhez a pénzt. Komoly, szép feladatok. Vagy vegyük a tervezőt, akinek olyan tervet kell készítenie, amelyet valóban végre lehet hajtani, úgy, ahogy le van fektetve. Mi is csináltunk ötéves tervet, nem azért, mert elő lett írva, már régebben elkezdtük. Most néztük meg nyáron, hol tartunk félidőben, és nagyon jó volt tapasztalni, hogy az előírtakat teljesítettük, a kijelölt úton haladunk. Ebben van műszaki munka is, de a zöme közgazdasági.

— De azért jó dolog a budavári palota előtt sétálni.

Még hat-nyolcszáz millió és a budavári palota csodálatosan szép lesz. Nagyon szép munkáink vannak, de nehéz dolog Budapesten, állandó csökkenő létszámmal, állandóan növekvő feladatokat végrehajtani. Az utóbbi öt évben vállalatunk munkáslétszáma folyamatosan, tartósan csökkent. Ez természetes dolog, mert ki az a szülő, aki azt mondja a fiának, drága gyermekem, menjél el az építkezésre téglát hordani. Ennél ma sokkal jobb szakmák is akadnak. Meg kell találni a módját, hogy ennek ellenére állandóan többet tudjunk építeni. Ezért foglalkozunk kitüntető figyelemmel szervezési kérdésekkel, mert ez továbbfejlődésünk egyik záloga. Az utóbbi években 8—10 százalékkal nőtt a termelés, és 10—12 százalékkal a termelékenység. Komoly munka rejlik e számok mögött.

— Amíg az előbb telefonált, nézegettem a vállalat újságját. Ebben olvastam, hogy most adtak át hat épületet 180 millió forint értékben.

— Évi egymilliárd a tervünk, ebből mintegy 300 milliót az alvállalkozók, a többit mi kivitelezzük. 3500 fő, köztük 700 alkalmazott dolgozik a vállalatnál.

— Nem kérek pontos számot, de hány közülük a közgazdász? Jönnek ide az egyetemről?

— Nem. A fiatal közgazdászok, úgy látszik, nem nagyon szeretik az építőipart, valószínűleg az egyetemi oktatás sem orientálja őket eléggé. Pedig az építőipar sok érdekes feladattal várja a közgazdákat. Négy kislány érkezett az utóbbi időben, a régebben ittlevőkkel együtt kiváló munkát végeznek, nagyon jó felkészültségűek.

— Húsz éve dolgozik az építőiparban, műegyetemet is végzett azóta. Véleménye szerint egy közgazdának mennyire kell értenie szakmai kérdésekhez?

Ha vállalathoz kerül, az alapokkal feltétlenül tisztában kell lennie, mert a gazdasági folyamatok nem választhatók el a technológiai folyamatoktól. Persze, ez fordítva is fennáll. Ha valaki végez a műegyetemen, abból gazdasági ismeretek híján nem lesz nálunk jó főépítésvezető, mert nem mindegy, hogy milyen gépekkel, milyen anyaghányaddal, milyen béralapból épít.

— Az illető beiratkozhat mérnök-közgazdásznak, közgazdászmérnök-képzés viszont egyelőre még nincsen.

— Elég baj.

— Mialatt újból telefonált, értesültem újságjukból, hogy a Középületépítő Vállalat is idén ünnepelte 25. éves fennállását. Az ország egyik legnagyobb építőipari vállalata igazgatójának mindenre jut ideje?

— Nézze, egy igazgató maga osztja be idejét, neki kell megtalálni az elfoglaltsági igények között azt az arányt, ami még megoldható. Biztos, hogy sok érdekes apró kérdés van, amivel foglalkoznék, de nem tehetem. Nagy szigorúsággal meg kell ezektől szabadulni. Persze, nem mindig könnyű. Most telefonált például az egyik építésvezető, hogy nem kapták meg az ebédet. Hát mit csináljak? Nem én főztem, nem én viszem! Aztán arra gondoltam, hogy ez a szerencsétlen most ott áll egy felvonulási épületben, ahol kétszázan várják az ebédet, már egy órája lármáznak, és ez az ember biztosan legalább öt helyre telefonált hiába. Maradj Lajos, majd mindjárt csinálok valamit, hogy legyen ebédetek — mondtam. Letelefonáltam a munkaügyi osztálynak, akik kiderítették, hogy defekt miatt akadt el a kocsi, menesztettünk egy másikat. Persze, ezt a sofőr is elintézhette volna. Az építésvezető így viszont legalább megnyugtathatta a kétszáz embert: mindjárt intézkedik az igazgató.

— Nem érzi, hogy munkája miatt kihagyott valamit az életből? Szórakozás, hobby?

— Nekem a munkám a hobbym. Úgy érzem, boldog ember vagyok, mert azt csinálom, amit szeretek. És ez nagyon nagy dolog. Azt hiszem, elég szívós voltam hozzá, hogy ezt elérjem. Hosszú volt az út az egyetemtől, furcsa játéka a sorsnak, hogy itt dolgozom tőle néhány méterre.

Farkasházy Tivadar

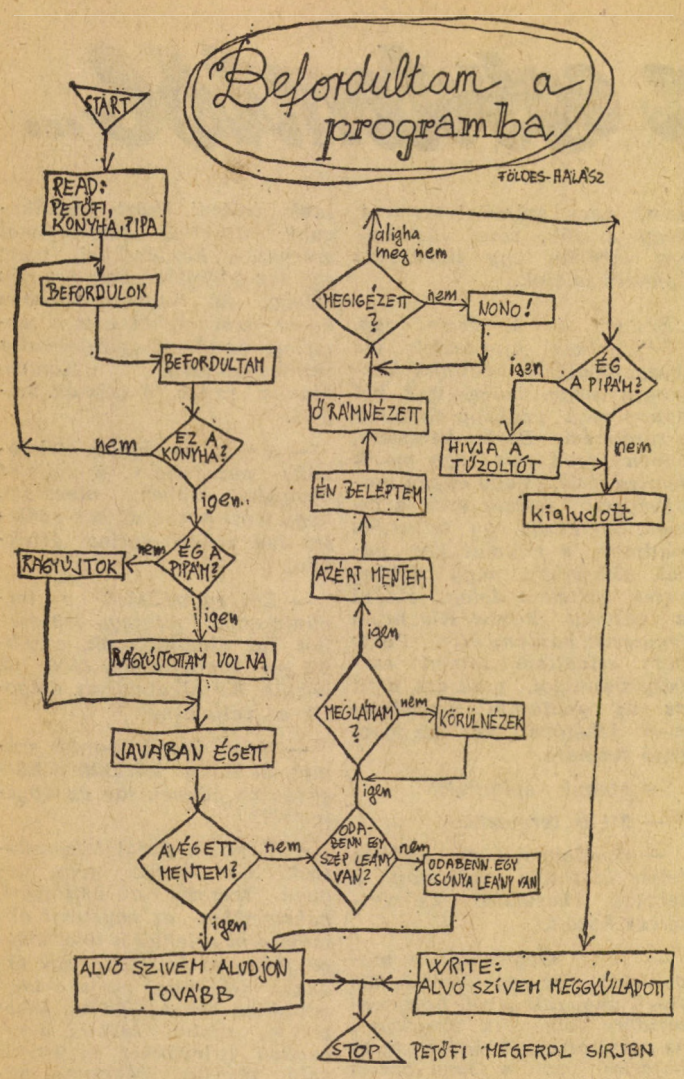

Műhelysarok

Ujabban divat bekukkantani a kulisszák mögé. Megkérdezni a „mestert" (házmestert, gyepmestert stb.), hogy milyen volt a gyerekkor és szereti-e a marinírozott halat. A Közgazdász sem kíván elmaradni a divattól, ezért riporterünk felkereste Humbug Z Brunó Ipar III/-5. csoport egy. hallgatót.

RIPORTER: (A megilletődöttségtől fátyolos hangon) Min tetszik most dolgozni a mesternek?

HZB: (Lassan vakarózik) Kaptam egy kisebb stílű megbizatást a könyvvitel-tanszéktől, egy zh-t kell beadnom hétfőre. Jelenleg ez köti le minden energiámat. (Pök balra.)

R.: De biztosan vannak korszakos munkái a mesternek...

HZB: Természetesen. Egy nagyobb művemen is dolgozom, már több kiadó érdeklődik utána. Egyelőre még csak a főbb vonalak felvázolásánál tartok, de a mű témaválasztásánál fogva jobbnak igérkezik, mint a Tőke és a Materializmus és empriokriticizmus együttvéve. Úgy számítom, hogy két év múlva fog elkészülni három példányban, és a címlapon aranybetűk hirdetik majd, hogy DIPLOMAMUNKA.

R.: Előre is gratulálunk. Úgy hallottuk, hogy aktívan társadalmi munkálkodni is tetszik a mesternek...

HZB: Hát már hogyne. Egy alkotónak olyan a társadalom, mint halnak a víz, hogy úgy mondjam, társadalom nelkül az iró félkarú óriás. Így aztán aktívan tevékenykedem az IUC-ban, ez az Iparos Ultizók Klubja, az MSIK-nak vagyok a titkára (Magyar Sörivók Köre), de számit munkámra a Snóbli Bizottság és a Puskázók Országos Szövetsége is. (Jobbra pök.)

R.: És hogyan tud a mester ennek a sok feladatnak eleget tenni?

HZB: Nehezen, hiszen ezek a tisztségek mind egész embert kívánnak. (Megpiszkálja az orrát.) De ha egyszer a közösség belém helyezte a bizalmát, akkor ezzel a bizalommal nem szabad visszaélni. A közösségnek szüksége van rám, nekem a társadalomra, mert egy alkotónak olyan a társadalom, mint félkarú óriásnak a víz, vagy izé...

R.: Mit tetszik csinálni szabad idejében a mesternek?

HZB: Szabad idő? (Ábrándosan sóhajt.) Nehéz kérdés. Éjjel kettő és fél három között szoktam ilyesmire ráérni. Ilyenkor tanulmányozom a világirodalmat, megverem a gyereket és Beethovent hallgatok. Imádom Beethovent. Beethoven olyan az alkotónak, mint halnak a félkarú óriás.

R: Mik a tervei a mesternek?

HZB: Terveim? Ráér? (Középre pök.) Akkor üljön ide, és helyezkedjen kényelembe, nos, hát szeretnék sörivóbajnokságot nyerni, három adura ultit csinálni, sok nőt szeretni, új táncfigurákat kitalálni és egy nyerő snóblisziszténmát kidolgozni. Hogy csak a legfontosabbakat említsem.

R.: S arra nem tetszett gondolni még a mesternek, hogy közgazdász lesz?

HZB: (Mint akinek most esik le a tantusz Ja, közgazdász? Dehogynem. Csak az ilyesmit mi, művészek — tudja — nem szoktunk tervezgetni, majd, ha itt lesz az ideje (ábrándosan) ki tudja, talán kettő, talán öt, talán tíz év múlva, de majd csak megvalósul szívem legmélyebb zugának ez a legrejtettebb álma is...

Borsi György

Ferencvárosi Ifjúsági Napok

A IX. KER. TANÁCS VB művelődési intézményeinek igazgatósága három művelődési otthonban, és egy ifjúsági klubban várja gazdag programmal a kerületben lakó és dolgozó fiatalokat és felnőtteket.

A FERENCVÁROSI „CENTENÁRIUM" IFJUSÁGI KLUB (Üllői út 45. sz.) a volt Kilián laktanya III. emeletén működik. Nyitva van hétfő kivételével minden nap 17—22 óra között. Kötött és kötetlen programok (politikai vitafórum, komolyzenei klub, kiállítások, tánc, irodalom—történelmi tudományos, földrajzi előadások, kirándulások, színház és mozilátogatások stb. segítik a fiatalok szabad idejének hasznos eltöltését. A büfében cola, sör, és zsíros kenyér kapható. Jelentkezni lehet a klubvezetőnél.

A KOSZTOLÁNYI DEZSŐ MŰVELŐDÉSI OTTHON (IX., Török Pál u. 3. sz.) a belső-Ferencváros lakóit várja rendezvényeire. A fiatalok részére szervezték különböző köreiket: a Színház és Művészetbarát Kört, a Műszaki Kört, a Muzsikáló zenetörténet című előadássorozatot, és az Ifjú Zenebarátok Klubja összejöveteleit. A felnőttek számára az Ország-Világjárók Baráti Köre színes, vetített képes előadásokon mutatja be hazánk és a nagyvilág nevezetességeit, városait és tájait.

A GUBACSI ÚTI MŰVELŐDÉSI KLUB (IX., Gubacsi u. 89.)-ban működő Ifjúsági Klub színes programmal, műsorokkal várja a környék fiataljait. A fotószakkör szakképzett vezetővel működik. Jelentkezni még lehet a körbe. Gyermekek és felnőttek részére is nyelvtanfolyamokat indítottak, a foglalkozások általában este 6 órakor kezdődnek.

A játékkészítő szakkör elsősorban az iskolás korú gyermekek kézügyességét segíti.

Színes és érdekes útiélménybeszámolók, vitafórumok, ismeretterjesztő előadások várják a szórakozni, tanulni vágyó felnőtteket.

JÓZSEF ATTILA EMLÉKSZOBA (IX., Gát u. 3.) Itt született a magyar szocialista realista irodalom legnagyobb alkotója 1905. április 11-én. A IX. ker. Tanács emlékszobát létesített abból a lakásból, amelyben a nagy költő született. Megtekinthető minden nap 14—19 óra között.

A FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT (IX., Mester u. 5.) 1967 novemberében létesült. Mind a ferencvárosi, mind pedig a fővárosi tárlatlátogató közönség megszerette ezt a kiállítóhelyiséget. A kiállító művészek többsége fiatal, de máris elismert jónevű művész. A kiállítások kéthetente váltják egymást. A tárlatok hétfő kivételével minden hétköznap 14—19 óra között, vasár- és ünnepnap pedig 10—12 és 14—19 óra között tekinthetők meg. A belépés díjtalan.

FERENCVÁROSI HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS (IX., Ráday u. 55.) Pest-Buda és Óbuda egyesítésének 100. évfordulója alkalmából, 1972. december 4-én nyílt meg. Fényképekkel és egyéb dokumentumokkal szemlélteti a városrész életét és fejlődését. Nyitva tartási ideje a Ferencvárosi Pincetárlatéval azonos.

A József Attila emlékszoba, a Ferencvárosi Pincetárlat és a Helytörténeti Kiállítás megtekintését különösen ajánljuk a tanulóifjúságnak.

Disc Jockey Dancing

Lapozgatom az egyetemi KISZ-klub programját. A szeptember 8-i program: Disc Jockey Dancing. Megdörzsölöm a szemem. Talán az oxfordi egyetem műsorkalauza ez? Nem! Pedig a szöveg kifogástalan angolsággal adja tudtomra, hogy szombat este danceng lesz a klubban. We can danc agink together! Vagy ennyire mégsem vagyunk angolok? De a disc jockey dancing erejéig — igen?

Szép dolog a nyelvtudás, de ez — azt hiszem — túlzás. Sokan harcoltak és harcolnak az efféle jelenségek ellen, úgy látszik, eredmény nélkül. Továbbra is gombamód szaporodnak az idegen szavak nyelvünkben. Elismerem: sokszor szükség van rájuk, akkor, amikor egyszerűen nincs magyar megfelelőjük, és az idegen már eléggé elterjedt, meghonosodott. De tudatosan szaporítani, minden különösebb ok nélkül — ez bűn. A disc jockey kifejezés már polgárjogot nyert nyelvünkben. Igaz, voltak kísérletek magyar változat kialakítására (lemezlovas, lemezgazda). Ezek nem is sikerültek rosszul. Mégis, ha már ilyen népszerű, használjuk! De miért kell ezt még bővíteni is — angolul? Vagy így elegánsabb? Nem hiszem. Van elég szavunk annak a magyar kiféjezésére, amit a klubprogram öszseállítói szemérmesen angol köntösbe bújtattak. (Ami egyébként — mint később kiderült — nem is volt disc jockey.)

(k)

KÖZGAZDASZ

A MARX KÁROLY Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Felelős szerkesztő: Farkasinszky Tiborné
Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 257—207
Kiadja a Hirlapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Készült a Szikra Lapnyomdában

SPORT

Vegyél részt te is!

MEGTARTOTTA IDEI első megbeszélését az egyetem tömegsport bizottsága, amelynek feladata, hogy megszervezze, és lebonyolítsa, a kijelölt sportágakban az egyetemi bajnokságokat, ezzel is lehetőséget biztosítva a mozgásra, és a testedzésre, elsősorban a nem versenyszerűen sportolók számára. Mindenki a résztvevők közül egyetértett abban, hogy jó lenne, ha ezeknek a találkozóknak minél nagyobb sikerük lenne, vagyis nagyon sokan vennének részt, hiszen a sportágak köre, amelyekben versenyeket rendeznek, elég széles ahhoz, hogy mindenki megtalálhassa a hozzá legközelebb állót.

A bajnokságok pontos lebonyolítási rendszere, helye és ideje a sportfaliújságon, a zsibongóban, természetesen megfelelő időben mindig hirdetve lesz, de addig is tájékoztatásul, röviden arról, milyen sportágakban, nagyjából milyen feltételek mellett lehet majd indulni.

ASZTALITENISZBEN férfi, női egyéni, illetve páros bajnokság lesz. A versenyeken nem vehetnek részt a sportegyesületekben játszók, mivel ebben a sportágban ez különösen irreálissá tenné a végeredményt. A kari szintű bajnokság még ősszel, az egyetemi szintű pedig tavasszal lesz lebonyolítva. Az egyéni és páros versenyeken kívül évfolyamok és karok közötti csapatbajnokság is lesz.

KOSÁRLABDÁBAN idén is lesz Kongresszusi Kupa, amely már eddig is nagy sikert aratott. Kari és évfolyam-válogatottak részvételével kerül lebonyolításra nevezés alapján. Tavasszal pedig a kialakított kari válogatottak is megmérkőzhetnek egymással. Ebben a sportágban is csak egyesületen kívüliek szerepelhetnek. A Kongresszusi Kupa a fiúknak versenyzési alkalom, de jó lenne, ha a lányok is ki tudnák alakítani kari válogatottjaikat, és minél többen megszeretnék közülük is ezt a nagyon szép, izgalmas labdajátékot. A lányok versenyein, és ez vonatkozik a többi sportágra is, indulhatnak a „hivatásos" versenyzők is.

KISPÁLYÁS LABDARÚGÁSBAN is biztosítva vannak a feltételek a kari és egyetemi bajnokságok megrendezéséhez. Öt plusz egy fős csapatokkal évfolyamválogatottak küzdhetnek a bajnoki címért.

KÉZILABDÁBAN, röplabdában, amennyiben kari válogatottakat sikerül kialakítani, mindkét nemben, tavaszszal egyetemi bajnokság lesz. Itt nincs megkötés, mindenki indulhat és remélhetőleg ezek a sportágak is népszerűek lesznek mind a fiúk, mind a lányok körében.

Akik viszont a szellemi sportokat kedvelik jobban, szintén lehetőséget kapnak, a vizsgákon kívül is, összemérni erejüket, ezúttal a sakktáblák mellett. Itt is lesz egyéni és csapatbajnokság. Még egy sportág van hátra a tollaslabda, de erről egy külön cikk is szól.

A TÖMEGSPORT BIZOTTSÁG nagyon bízik abban, hogy sokan kedvet kapnak a sportot kedvelők közül, a részvételhez és nagyon sokan fognak eljönni legalább szurkolni karuk, évfolyamuk válogatottján. Pontverseny is indul a karok között, a legjobban szereplők díjakat kaphatnak. De ha valaki a meccseket inkább csak szervezni, megrendezni szereti vagy pedig mint igazolt versenyző nem vehet részt ezeken aktívan, akkor is nagy szükség van rájuk. Jelentkezzenek a kari kollégiumi sportfelelősöknél, mindenkit szívesen fogadnak, aki szereti a sportot. Remélhetőleg egyre többen leszünk ilyenek.

Ujvári József

Ütő és könyv

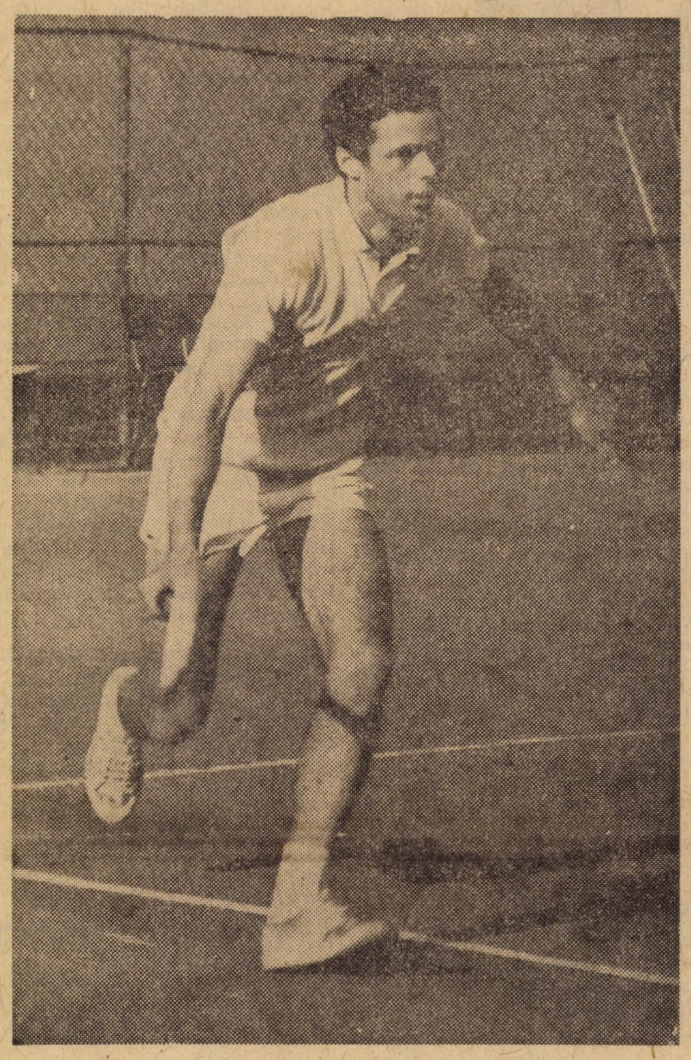

A legfiatalabb magyar teniszbajnok Taróczy Balázs, elsőéves hallgatónk.

Éppen a napokban került szóba — csoporttársaimmal való beszélgetés során — a sport és a tanulás kapcsolata, pontosabban, hogyan lehet összeegyeztetni a tanulást az élsporttal. Abban mindenesetre megegyeztünk, hogy nem könnyű vállalkozás a kettőt együtt csinálni, hiszen mindkettő önmagában is sok energiát és időt köt le, ezért nem sokan vállalják. Ezek után kíváncsi lettem, vajon hogyan vélekedik erről a kérdésről egy gyakorló „élsportoló-diák".

Taróczy Balázst, ezt a szimpatikus srácot — a teniszpályákról jól ismerjük — nemigen kell bemutatni. Ő mondta el véleményét, ami annál is érdekesebbnek igérkezett, mivel ettől a tanévtől ő is a közgáz hallgatója.

— Össze lehet egyeztetni a sportot a tanulással — kezdte Balázs — de ez az egyénektől függ, hogy képesek-e rá, illetve egyáltalán akarják-e.

— Tehát nem lehet általánosítani, hogy a sportolók nem tanulnak?

— Nem szabad általánosítani. Hiszen itt van az egyetemeken meghonosodott „Jó tanuló, jó sportoló" verseny, amely éppen azt bizonyítja, hogy lehet egyszerre kitűnően tanulni, és ugyanígy sportolni.

— Ha már itt tartunk...; szó van arról, hogy a közgázon is bevezetik ezt a versenyt...

— Azt hiszem, nagyszerű dolog lenne, ha bevezetnék, ugyanis akik két területen is vállalják a kiemelkedő helytállást, azok ennyit igazán megérdemelnek.

— Te is megpályáznád a díjat?

— Nem ismerem még a követelményeket (hiszen még nincs is) és lehet, hogy nem is sikerülne, de azért megpróbálnám.

— Milyen változást jelent a gimnázium után az egyetem a sportolás szempontjából?

— Egyelőre még nem tudom pontosan lemérni, mivel most ismerkedem az egyetemi követelményekkel. Jelenleg naponta két órát teniszezek (plusz még a reggeli súlyzózás, erősítés) tehát ugyanannyit, mint a középiskolás években. Persze, ha van időm, akkor többet edzek, mert a teniszből nem lehet kiesni.

— És nem lesz kiesésed a tanulásban külföldi versenyek alkalmával?

— Remélem nem. A csoporttársakkal már beszélgettünk, s nagyon rendesek, megpróbálnak majd segíteni a pótlásban. De eddig még egyszer sem hiányoztam.

— A tanulás vagy a sport az elsődleges számodra?

— Inkább a tanulás fontosabb.

— Későbbi terveid?

— A közgázon tanultakat és a sportot valahogy együtt szeretném kamatoztatni. A mind jobban élénkülő sportdiplomáciára vagy sportriporteri pályára gondolok.

— Csoporttársaid járnak a mérkőzéseidre?

— Igen. Például a legutóbbi országos bajnokságra is kijöttek és nagyon jól esett.

Jól szurkolhattak, mert Balázsnak az egyénin kívül a páros bajnokságot is sikerült megnyernie, és ezzel azt a bravúrt hajtotta végre, hogy 19 évével ő az eddigi legfiatalabb magyar teniszbajnok. Gratulálunk Balázs, és további sok sikert, de nemcsak a sportpályán, hanem most már az egyetemen is!

Borsi László

Tollaslabdázz velünk!

Egyetemünkön a lányok közül sajnos elég kevesen sportolnak. Pedig a testedzés egészséges és feltétlenül szükséges a szellemi munkát végző ember számára. Éppen ezért, a női tömegsport kiépítése, kiszélesítése érdekében a jövőben a testnevelési tanszék támogatásával tollaslabdaedzéseket és egyetemi szintű bajnokságot rendezünk. Reméljük, fel tudjuk kelteni érdeklődéseteket e sportág, és egyáltalán a sportolás iránt. Egy probléma van mindössze, mégpedig, hogy felszerelés sajnos egyelőre igen korlátozott mennyiségben áll rendelkezésünkre, ezért kérünk benneteket, azt mindenki hozzon magával.

A később megrendezendő egyetemi bajnokságra elsősorban a lányok jelentkezését várjuk, de megfelelő számú jelentkező esetén fiúk számára is megrendezzük a bajnokságot.

A bajnoksággal és edzésekkel kapcsolatos tudnivalókat a zsibongóban levő faliújságon fogjuk közölni a továbbiakban, így kérjük, kísérjétek figyelemmel az ott megjelenő közleményeket. Ha valami kéréseitek, problémátok van, üzenjetek a faliújságon keresztül, e mellett hasznos tanácsokat, jó ötleteket is szívesen fogadunk.

Fehér Ildikó
ipar II/1.